

נועם דברים אלימלך

חכו נעימות צימיקך לכה ר"ל נעימים הם הצבורות וסיניאזה כשהלדיק ממתיקס ומציאס למקומן לימין * חכו סווי והללח לחי עולמים ר"ל שיהי לו לנוי כשמנלחין אותו וחכו שאמי בלק לבלעס ועתה ברה לך אל מקומך ותיקף אחר זה אמר בלעס לבלק לכה איענך וכי משוס דאמר לו ברה לך כוי נתן לו עלה אלא משוס דבלק הי קוסס גדול יותר מזלעס כפירש"י ז"ל והנה אותו הפעם הי שורה קלת רה"ק עליו כאשר אמר מחוס שדי יחזה כדי לברך את ישראל ואמר לו בלק ברה אל מקומך דהיינו לכתרין תתחין למקום שרשס ששרשו בס"א ולכן נתן לו עלה מיד על הזנות להפקיר כנותיהס חכו שאמר לו בלעס ועתה הנני הולך לעמי דהיינו למקום שרשי לכה איענך כוי *

ונחזור לפניינו שהלדיק עולה במדרגתו עד

מקום ושורה הדיינס וממתיקס שס וגס מעורר את הדיינס על הרשעים הראוייס לכך שיהא חלין עליהס ועי"ז כשעושין דין ברשעים מתירא ומתקלס ומתגאה על ישראל חוה פי' הפסוק אשירה לני כי גאה כוי ר"ל אשירה לני הרחמים שנהפכו הדיינס לרחמים עלינו כי גאה גאה לעילא ולתתא דהיינו שנעשה מהדיינס עלינו ישראל כעין גאות כנ"ל ופל הרשעים נשאר הדיינס חכו סוס ורוכבו רמס בים * חכו פי' הפסוק תנו עוז לאלקי דהיינו שתעלו במדרגתכס ליתן עוזכס וגבורתכס נגד אלהי סם הדיינס להכניע ולהמתיק אותס וממילא על ישראל גאותו כנ"ל שלא יהיו הדיינס אלא כעין גאות * ועוז בשחקיס דהיינו עוז וגבורותיו של הקב"ה אחר שהס נמתקיס מה יחי' מעשיהס ופעולתס על ישראל ואמר בשחקיס ששחקיס מן ללדיקים כי מזוני ופרנסה צא ג"כ ע"י גבורות דאמרינן בגמי' בגשמים למה נקרא שמן גבורות גשמי' שירדין בגבורה * וגשמים היינו מזוני חכו ג"כ דאמרינן בגמי' קשה מזונותיו של אדם כקריעת ים סוף דקריעת ים סוף הי' ע"י גבורות כנ"ל ומזוני צחי' ג"כ ע"י גבורות * אך בכל זאת ריכין ישראל להיות התחברותס ואחדותס עם הלדיק ועי"ז הלדיק נאלז בגבורה לבלעל הדיינס מהס ולהשפיע להס * חכו ויחן ישראל נגד ההר כאשר ויחן לשון יחיד כפרש"י שהי' באחדות כאיש אחד זה הי' התנגדות נגד ההר נגד הדיינס הנקראים הר להמתיק אותס * ומשה עלה אל האלהים להמתיקס בשורשס * חכו אלה הדברים אשר דבר משה אל כל ישראל דהיינו שהי' משה מדבר בדבור הוא קשות וגבורה בשביל כל ישראל * בערבה כוי דהיינו בכל המקומות שמעלו והיו לריכין לרחמים לבלעל הדיינס מהס ציטל אותס משה נהס ע"י גבורותיו * בין תופל ולבן תופל הוא לשון התחברות דהיינו ע"י התחברותס הי' פועל

אלה הדברים כוי * ונקדים לפרש הפסוק תנו עוז

לאלקי כוי ועוזו כוי * לכאורה אין מחוכה זה לזה * אמנם כבר הקדמנו וכתבנו שהלדיק ע"י מעשיו הקדושים יכול לבלעל כל הגזירות מישראל ולהשפיע להס כאשר תגור אומר ויקס הקב"ה מקיים דבריו * חכו שאמר חז"ל כל העולם לא נברא אלא ללוח לזה דהיינו נריאת העולם הוא למען לוח להשי"ת ב"ה הנקרא זה כמו שכתוב זה אלי ואנוהו כנ"ל שהלדיק גור והקב"ה מקיים * ואפשר לומר שלזה כוונו ג"כ חז"ל מתחילה עלה במחשב' לברוח במדת הדין ראס שאין העולם מתקיים ושתפו למדת הרחמים וכבר לוחו קמאי דקמאי וכי יש ח"ו השתנות וכראה דליתא בגמי' שלשה שותפים באדם הקב"ה אביו ואמו * ר"ל אביו הוא הלדיק הנקרא אב כמו שאמר אלישע לחליבו אבי אבי רכב ישראל * ואמו היינו כנסת ישראל היא השכיני ואביו מזריע את הלובן דהיינו שהלדיק מלבן את העוונות ומהסך הדיינס לרחמים * וגס השכינה נקראת רחמים * ונמלא יחי' הפירות כך שבדלחי לא חזר הקב"ה * ומחשבתו יחי' נתקיימה אף לאחר הצריאה שנברא במדע"ד אך שמסר ונתן הרשות ביד הלדיק ועשאו שותף למעשי' בראשית שיהי יכול להסך הדין לרחמים בלדקותיו ותפילותיו ונמלא שהניח הדבר כמקדם חכו ספי' של ושתפו קאי על הלדיק שעשאו השי"ת שותף בזה שיהי יכול להמתיק הדיינס ולהפכס לרחמים גמורים והכל הי' בסקירא אחת * וכמה הוא ממתיק את הדיינס היינו ע"י גבורותיו של הלדיק שרריך להתגבר עליהס דהיינו דוגמתס שהדיינס נקראים גבורות * והנה הלדיק רריך לעלות במדרגתו עד מקום שורה הדיינס ושס הוא ממתק אותס כשרשס ע"י גבורותיו כי כל דבר לריך להיות דומה בדומה דהיינו לגבור מלחמה לריך לעמוד כנגדו ג"כ גבור מלחמה * חכו דליתא במשנה היואלין להליל חחרין למקומן ואמרינן בגמי' וכלי זיינן בידס ר"ל הלדיקים היואלין להליל את ישראל להכניע ולהמתיק הדייני' חחרין למקומן לריכין לחזור ולעלות למקום שורה הדיינס ומולאס ועיקרס * וכלי זיינן בידן דהיינו בגבורתס לריכין לעלות לשורשס להמתיק אותס במקומס * והשי"ת ב"ה רונה בזה כדליתא נלחוני בני *

פועל להם לבטל הדינים מהם וגם לכן הוא המן כפרשיי שהי' משפיע להם ג"כ השפעות מוזני ופרנסה *

עוד

בפסוק הני'ל אלה הדברים אשר דבר משה אל כל ישראל כו' יש לבאר שנתנו בכאן ענה לעם ד' חיד' יתנהגו לבא אל אמימת עבודת השם ז"ה כי הטעם למה שאנו אומרים קודם כל עבודתינו ותפילתינו לשם ייחוד כו' בשם כל ישראל * והכוזי' היות שאין לדיק בארץ כו' וא"כ הא"ך יכול לפשות אחז' דבר קדושה באזנינו כיון שנעשה בהם אחזה עבירה חלילה ונפגם אותו האזנ' וא"ך יכול להשרות עליו קדושת העובד' הסי' א"ך שהתיקון לזה הוא צמה שכולל עמנו עם כללות ישראל כי יש עולם הנקרא כל ישראל והעולם ההוא שלם בלי שום פגם כי הכללות ישראל הם הדיקים כמ"ש ועמך כולם לדיקים וא"כ א"ך שהפרטים חוטאים לפעמים אבל הכללות הם תמיד קיימים בקדושתם ואין שטן ואין פגע רע בהם חלילי' ותמיד נורתם חקוקה למעלה והוא הנקרא בספרי קודש אדם קדמון ושם אין שליטי' לחטא כלל והאדם מקשר עמנו שם בהתכללות הסי' ואז אותו האזנ' נקשר בכללות ונתקן בקדוש' עליונה ואז יכול לעשות המזוה או העובד' ההוא חס' ענה אחת : ועוד יש ענה היות ששורש כל החטאים הם בחיים מכה עץ הדעת שנתקללה האדמה בלי'ט קללות וממס' בהם הוזהמ' לאדם אבל כשאדם שומר שבת כהלכתו בלי'ט מלאכות מתקן בלי'ט קללות ואז יפרדו ממנו כל הקליפות * חסו הטעם כל השומר שבת כהלכתו כו' אפילו עבד כו' מוחלין לו * והוא שרמז להם משה רבינו ע"ה באומרו ענות הללו לעם הקודש באמרתו העבורים אלה הדברים נרמז שמירת שבת בלי'ט מלאכות כדרך שאמרו בגמ' אלה הדברים מכאן ללי'ט מלאכות דברים הדברים ואלה הם ל"ט יעוין בגמ' שבת וענה השנית הוא תיבת כל ישראל ליימד ולקשר עמנו בכללות ישראל * חסו אלה הדברים אשר דבר משה אל כל ישראל כו' אל הענת כל ישראל שחנו עושין כני'ל נתן לנו עוד ענה באלה הדברים דהיינו שמירת שבת דוק *

ועיקר דאורייתא בעולם המיוחד לה' * חסו בן שלש שנים הכיר אברהם את בוראו דעיקר לרי'ך האדם להתקדש ולהטטר עמנו מיד בהגיעו לשכל מקטנותו והיינו שלש שנים יהיה לכם ערלים ובשנה הרביעית יהי' כל פריו קודש הילולים לדי' דאדם נקרא פרי שורשו הוא למעלי' והוא אינו אלא כפרי הגדול באיין ולרי'ך האדם תיכף ומיד בשנה הרביעית לסיות כל פריו קודש הילולים לה' כמ"ש אשרי הגבר כי ישא עול מנעוריו ואברהם אבינו ע"י עבודתו שלימה באהב' רבה פעל והשפיע לנו שורש קדושה שנסה' אנתנו ג"כ יכולים לייך בדרכיו לעבוד הכורא ז"ה באהב' חסו פי' זרע אברהם אוהבי ר"ל שאהבה זאת הוריע אברהם לכל באי' עולם ובזכות אבותינו אנתנו חיים וקיימים בזלות המר הזה * א"ך ברנות הדיק להשפיע ולפעול אחז' דבר ע"י פעולת עמנו א"ך בלא זכות אבות דהיינו שהקטרוג חלילה גדול ואין מועיל זכות אבות לבד לרי'ך להחזיק במדרגה גדולה ממדרגת אבות כמו שמיינו במשה רבינו ע"ה כשחטאו ישראל אמר ואנתנו מה כי תלינו כו' דהנה אברהם אבינו ע"ה כשהי' מתפלל על סדום אמר הנה נא הואלתי לדבר ואנכי עפר ואפר דהנה שורש הדבר כשהדיק בא למדרג' זאת שיוכל לפעול בדבורו לרי'ך לסיות מאוד שפל רוח בעיני עמנו * חסו שאמר אברהם אבינו ע"ה הנה נא הואלתי לדבר ר"ל שבאתי למדרגה זאת כני'ל הכניע והשפיל עמנו מיד ואמר אנכי עפר ואפר ומשה רבינו ע"ה כשחטאו ישראל ורמז להתפלל עליהם החזיק במדרג' יותר גדולי' מו דאברהם המשיל עמנו עכ"פ ומה שמר רבינו ע"ה אמר ואנתנו מה שהי' מסופק ולא ידע מה הוא ואפשר העפר חסו ממני חס' שאמר משה רבינו ע"ה ג"כ אתה החילות להראות את עבדך אחר שעלה למרום והוריד החורב וראה מלאכים ועולמות עליונים והי' זה בעיניו הכל התחלה נגד גדולת הכורא ז"ה והיינו אתה החילות כו' והנה עתה ברנות הדיק לפעול ולהשפיע לרי'ך להכניע ולהשפיל עמנו יותר דהיינו שהי' נחשב בעיניו כלא ואין * שמתל מה הוא לשון שאלה וספק שסוף עכ"פ דבר מה א"ך שאינו יודע אותו הדבר הנמשל ונדמה לו * אבל מי שמחזיק עמנו כאין אין לך הכניע' ושפלות גדול מזה * חסו אשא עיני אל ההרים ר"ל שבטוח אני בזכות אבותי הנקראים הרים לשון הורי ומורי * מאין יבא עזרי פי' אבל כשאני לרי'ך דבר מעמני שיבא העזר מפעולתי לבד הוא ע"י זשאני מחזיק עמני כאין ומאיכין בא עזרי * עזרי מעס' ה' כו' חסו פי' ישאו הרים שלום לעם ובטעות בלדקה ר"ל ישאו הרים היינו ע"י זכות אבות הוא שלום לעם * ובטעות בלדקה דאיתא בפוסקים דאבות לא קיימו יסוד מלוח

נועם דברים אלימד

או יאמר חלירות מרמו לשם הוי' ז"ה דחצר שיש בו דין חלוקה אינו פחות מדי' אמות לכל אחד * די' אמות הוא רמו לשם הוי' ז"ה * וזהו וחלירות ר"ל שלריך שיהא השם הוי' ז"ה תמיד לנגד עיניו כמ"ש שויתי די' לנגדי כו' ודי זהב ר"ל שלריך להמשך פרנסה והשפעה לכל אחד די פרנסתו : או יאמר ידרך ענווים במשפט ע"ד הפשוט ר"ל שהלדיק מדרך את ענווים הם האנשים המתחברים לעבודת השי"ת שישפטו את עולמם תמיד ויחזרו בתשובה תמיד * וילמד ענווים דרכו ר"ל ואחר זה מלמד שילכו בדרכיו בדביקות ואהבה רבה ושלמה להשפיע ולהטיב לישראל שזה הוא דרכו ורואנו של הנורא ז"ה לטעיב ולהשפיע וק"ל *

לדקה לגמרי מחמת שלא הי' להם ליתן לדקה למולים וע"י נתינת לדקה האדם בא ג"כ למדריג' יותר גדולה שיכול לפעול הכל : וזהו גבעות ר"ל רחמים גדולים העליונים בא ע"י לדקה שזה הוא בלא זכות אבות ע"י שעתה מקייים יסוד מלות לדקה לגמרי * וזהו אלה הדברים אשר דבר משה כו' בעבר הירדן כו' ר"ל דא"י מקודשת מכל ארצות בית המקדש של מטה מכון כנגד מקדש של מעלה ושם בקל הוא לאדם לבא למדרגות גדולות והי' משה רבע"ה אומר להם לישראל כל הדברים כאלו היה בעבר הירדן דהיינו כאלו הי' בא"י כך אומר להם בקדושי' ודביקות כ"כ גדול והשיג המדריג' כאלו הי' בא"י *

או יאמר בעבר הירדן ונקדים לפרש פסוק ידרך ענווים במשפט וילמד ענווים

דרכו : דהי' הלדיק לריך כ"כ לעבוד הנורא ז"ה עד שיכול לפעול בדבור בעלמא ולהכניע ולהמתיק הדיינים וזו לריך להיות בהסתר הדבורים לפני המקטרג וכשהיו ישראל במדבר הי' הקב"ה צכודו ובעלמא המתיק עליהם הדיינים וזהו שאמר משה רבינו ע"ה לישראל בתוכחתו ידע לכתך במדבר הגדול ששם הוא מקום הדיינים זה ארבעים שנה לא חסרת דבר ר"ל שאפילו דיבר בעלמא לא הולך או להמתיק הדיינים מחמת גדול חסדו י"ת עליכם * וזהו ידרך ענווים במשפט ר"ל ענווים היינו הלדיקים דורכים במשפט במדת הדין וכוונשים אותו להמתיקו : וילמד ענווים דרכו ר"ל שהשי"ת ז"ה מלמד להלדיקים שיעשו בהסתר הדבר הזה להמתיק הדיינים כאדם ההולך לפי דרכו ועושה פעולותיו בלאחר יד בהסתר * וזהו בעבר הירדן ר"ל ירדן הוא לשון יר"ד דיי' והיינו שמה רבינו ע"ה המתיק והוריד הדיינים לכל ישלטו בהסתר ומן הסד עשה פעולה הזאת ומשמעות דבורו הי' כאלו הי' מדבר על ד ועבר אחר * וזהו בעבר הירדן במדבר ר"ל שבדיבור בעלמא פעל ועשה זאת בערבה ר"ל זה חל על הלדיק לעשות מחמת ערבות שכל ישראל : ערבים זה לזה * וגם פי' בערבה הוא לי' מתיקות ועריבות שלריך הלדיק להיות מתוק לשמים ולבריות * מול סוף שלריך להיות כל עבודתו הכל למול אין סוף ז"ה בעולמות העליונים והכתוב מקלר בלשונו בין פארן ר"ל שלריך להיות במדת תפארת מדת יעקב אבינו ע"ה לעורר רחמים על ישראל ולהמשך הדיינים על רשעים ובין תופל ר"ל שיהא שפל בעיניו וטפל בעולם * ובין לבן ר"ל עיי' בא לגופן העליון : וחלירות ר"ל שהלדיק הזה הוא כחצר לפני הבית שכל בני החצר נותנים עירובם אליו כך כל ישראל נשענים ונסמכים עליו להתפלל עליהם להשפיע ולהמשך להם כל הולך לכל אי' ואחד *

ותקרבוני

אלי כולכם ותאמרו נשלחה אנשים לפנינו וכו' אחינו המסו כו' ובדבר הזה אייכס כו' לתור לכם מנוחה כו' וראה לבאר הטעם שילוח מרגלים * ובפרט על אשר הוטע בעיני משה אדון הנביאים לפי שכונתו הי' לטובה לפי שהיו לריבין לפנות להם הדרך לפניהם ולבער הקליפות אשר הי' בארץ כנען למען היות להם בנקל להלחם באויביהם ולהרוג אותם כי ישכבו לפגרים מתים באין כח וחיות עוד להם מהקליפות ולזה ראו לבחור להם המובחר והחשוב שבהם כולם אנשים לדיקים שיהי' להם כח לבער הקליפות מגדול קדושתם ולזה שלחו איש אחד מכל שבט המעולה שבהם ובאותה השעה כשרים היו כפירשי' ז"ל אבל אח"כ כשקלקלו הוכיחם משה רבינו ע"ה באומר להם באמת כוונתכם הי' לטוב אבל הי' לכם להאמין בה' אלתיכם אשר עשה לכם הניסים הנפלאות והנוראים האלה במדבר הגדול והנורא אשר הי' מקום נחש כו' הם הקליפות והוא הלך לפניהם ובער אותם כן יעשה צודא"י לכל הממלכות אשר תעברו שם ליתך לפניהם ולתור לכם מנוחה כדי שיהא קל לכם להנקם מאויביכם ולשרש אחריהם לבדתי השאיר להם כל חי * וזה שאמר ותקרבוני אלי כו' בשלחה אנשים לפנינו הוא הפי' כנ"ל שיהא להם לעזר לפנות להם הדרך מכל מכשול כיון שכל הקליפות חנויים שם עדיין * ואומר אליכס כו' לא תערנו די' אלתיכס ההולך לפניהם ובמדבר אשר ראית כו' ובדבר הזה אייכס מאמינים די' אלתיכס ההולך לפניהם לתור לכם מנוחה ומוטב הי' לכם להאמין בו י"ת כי הוא יפנה הדרך לפניהם והוא ינחיל לכם את הארץ זק"ל *

עוד

בפסוק הני' ותקרבוני אלי כו' בשלחה אנשים ויחפרו לנו כו' את הדרך אשר נעלה בה כו' * ואת הערים אשר

אשר נכח אליהם כו' ויסנו ויעלו כו' וישיבו אותנו דבר ויאמרו טובה הארץ כו' * ולכאורה יש לדקדק על כפל הלשון את הדרך כו' ואת הערים * כ' מה ויסנו ויעלו * ג' ויאמרו טובה הארץ למה לא הזכיר משה רבינו ע"ה מה שהולילו דבת הארץ * ואם תאמר שלא רצה להוכיח אותם ולגלות עוונותיהם הרי אמר להם ובחורב הקצפתם וכמוהו רבים * אלף נ"ל דכוונת ישראל ה"י בשליחות המרגלים כדי שהם יתקנו בעלותם כל דבר רע ולהכניע השמים בלדקתם וכדי שיבואו ויאמרו טובה הארץ ויעלו דבורם שאמר זה לא יהי' שום מונע בזואם אל הארץ ויבואו בהשקט ובטח חבו שהוכיח אותם משה רבינו ע"ה ויתקרבון כו' ונשלחה אנשים לדיקים כפירשי' ז"ל שאותה שפה כשרים היו * ויחפרו לנו את הארץ דהיינו שהם בלדקתם יעשו חפירה בהילוכם לתקן כל המכשולות והעקמומיות והקטרונים חבו לשון חפירה דהיינו שרריך להיות בהסתמך כנ"ל חבו את הדרך אשר נעלה בה כפירשי' ז"ל שאין דרך שאין בו עקמומיות רמז לכל המכשולות והקטרונים והמסכים כנ"ל ואת הערים אשר נכח כו' ר"ל שאז נכח צנקל אל הערים זהו שנאמר וייעצו בעיני הדבר כי לפי כוונתם ה"י הדבר טוב חבו ויסנו כו' שהיו מרגלים פושים אל הדבר הזה ונתנו לבם על זאת וישיבו אותנו דבר ויאמרו טובה הארץ ולפי ענייניו הוא מוכן מה שלא הזכיר להם הולאת דבת הארץ עזה ה"י קלקולם שלא האמינו מיד מה שאמרו המרגלים טובה הארץ כי כוונתם לזה כנ"ל שיבואו ויאמרו טובה הארץ ולא ה"י לפנות אל שאר הדברים * ועוד הוכיח אותם ובמדבר אשר ראית כו' ובדבר הזה אינכם מאמינים בדי' ההולך לפיכם כו' באת לילה כו' ובעת יומם ולכאורה ובדבר הזה אינו מדויק אך כשאדם הולך בנשמיות ועיניו עוה"ז יוס יוס ע"מ הוא נתגשם כ"כ שאפילו הניסים והנפלאות הנגלים והנראים בחוש הראות אינו מאמין חבו שהוכיח אותם אף שקלקלתם ואמרתם אחינו המסו כו' ה"י לכם להאמין ע"י הניסים שראיתם בחוש העמוד אש ופנן ההולך לפיכם ובדבר הזה אינכם מאמינים ר"ל ואתם אפילו הניסים הנגלים דהיינו עמוד אש ופנן שאתם רואים אינכם מאמינים מחמת שאתם מנושמים כ"כ והוכיח אותם שישימו לב לגודל הניסים והנפלאות שפעשה עמהם השי"ת ככל עת ועי"ז יזכרו ויתקדשו בקדושה רבה וק"ל *

ג כי התאסף די' בצלכם לאמר כו' נ"ל דאיתא בגמ' דור המדבר אין להם חלק לעוה"ב ולכאור' הדבר תמוה לחשוב על דור המדבר דור דעה כזה שקיבלו התור' בסיני וראו חלקים שלא יחל להם חלק לעוה"ב * אלף נראה הטעם

שהסיע הקב"ה את ישראל דרך המדבר הוא מחמת שכשיאלו ממנרים וקבלו התור' ופסקה זו המתן ומחמת גודל קדושתם ה"י כח בידם להמתיק הדינים לכן הנהיגם דרך המדבר ששם הוא מקום שורש הדינים כדי שימתיקו הדינים שבשביב זה נשתלתי השפיר למדבר מחמת ששם הוא שורש הדינים והקליפות דידוע ואלו ה"י דור המדבר נכנס לא"י לא ה"י שום גלות לישראל מחמת שה"י הדינים נמתקים לגמרי עד שורשם חבו שאמרו בגמ' מפני מה עופות שבצבל שמיים וא"ל לך למדבר עזה ששמיים מהם ולכאור' מה זו שאל' ומה זו השו"ב על שאל' זאת : אך נראה שרמז בזאת השאל' על גלותינו סמך * דכנה ה'סוף עמא נקרא הקליפ' * זהו דלמרינן בגמ' אמרו עליו על יונתן בן עוזיאל כשלמד תורה עוף הסורח נשרף כהכל פיו מחמת שה"י לימודו בקדוש' ובטרה' נשרף מהכל פיו הקליפות הנקראין עוף שכשרטו לפרוח ולהצביר הדינים חלילי' על ישראל כשרטו מהכל פיו הקדוש * חבו ששאל מפני מה עופות שבצבל שמיים ר"ל מפני מה יש להדינים והקליפ' הנקראים עופות התגברות כל כך על ישראל והשיב לך למדבר עזה ששמיים מהם ר"ל ששם אתה לריך להמתיק הדינים כי עיקר התגברות שלהם הוא משם שבמדבר הוא שרשם כי עדיין דור המדבר לא המתיקו עד השורש מחמת שלא נכנסו לא"י ונמלא עיקר נסיעתם דרך המדבר ה"י מחמת גודל קדושתם חבו שאמר התנא דור המדבר אין להם חלק לעוה"ב ר"ל שחלקם הוא לפון לעוה"ב דאיתא בגמ' כל ישראל יש להם חלק לעוה"ב ר"ל שחלקם הוא לפון לעוה"ב דהיינו מה שעוסקים בתורה ובמלות נלפן להם לעוה"ב שבטו"ז בלתי אפשרי לבל למדנ' הואת שיה"י יכולים להנות מזיו השכיני' שזה הוא העוה"ב אבל דור המדבר מחמת רוב קדושתם לא היו לריכין להמתין לעוה"ב ונהנו מחלקם בעודם בחיים חיותם חבו הוא כוונת אין להם חלק לעוה"ב ומחמת שדור המדבר לא נכנסו לא"י ה"י משה רבנ' ג"כ מוכרח למות במדבר בכדי שבכל דור ודור יתגלגל הוא בנשמת לדיק ויה"י בכל דור לדיקים כמותו * שיכולים להמתיק הדינים ואלו בא משה רבנ' לא"י לא ה"י יכול להתגלגל שאז ה"י מקיים כל המלות התלוים בארץ ועכשיו שמת במדבר עדיין לא קיים מלות התלויות בארץ ויכול להתגלגל * ח"ש משה רבנ' גס ב"י התאסף דצבאללכ"ר ללשתאנף הוא"ל ענף שאותיות אחה"ע מתחלפים והנשמות יש בהם ענפים ענפים המחזברים בשורש הפליון ח"ש משה מחמת שאתם לא נכנסתם לא"י ולא המתקתם הדינים עד שורשם ואני מוכרח להתגלגל ג"כ עמכם כדי שיה"י בכל דור לדיק שיוכל להמתיק הדיני' ובשביב זה נקרא' הדיק בשם משה עד שאמרו משה שפיר קאמרת

ג כי התאסף די' בצלכם לאמר כו' נ"ל דאיתא בגמ' דור המדבר אין להם חלק לעוה"ב ולכאור' הדבר תמוה לחשוב על דור המדבר דור דעה כזה שקיבלו התור' בסיני וראו חלקים שלא יחל להם חלק לעוה"ב * אלף נראה הטעם

נועם דברים אלימלך

קאמרת כו חס גס די התאנף פי גס חני לרין להיות ענף בתוך הגשמות * בגללכס ר"ל כדי להתגלגל עמכס * לאמר גס כו ר"ל גסס הוא לרבות היינו שאתה ג"כ לרין להתגלגל לכן אתה לא תבא שם כ"ל כדי שיעוכב עדיין בשביל המלות התלוים בלרין ויכל להתגלגל בכל דור וימתיק הדינים מעל ישראל: חסו שסיפר הקב"ה מעלות לויטן ואמר יבטח כי יניח ירדן אל פיהו שלויטן נקרא הלדיק שמתחבר ומתדבק עם הקב"ה לשון הפעס ילוה חני כו והלדיק יס לו כח להמתיק הדינים בפיו הקדוש ע"י לימודו ועוסקו בתורה לשמה * וחסו יבטח הלדיק יס לו בטחון שיניח את הירדן ר"ל הדינים כ"ל יר"ד לרין אל פיהו פי בפיו הקדוש * חסו וללוי אמר תומך ואורך לחני חסידך דללוים היו המוכמרים מישראל לעבודתו ית"ש שלח חטאו וסיו נותנים אורות גדולות בעולמו העליונים וממתיקים דינים מישראל: חסו תומך ואורך היינו התמימות והאורות שכן: לחני חסידך פי זה ניתן ונמסר ג"כ לחני חסידים הקדושים שיש בהם כח לפעול כ"ל וק"ל:

וידבר פי הכתוב ועשית מזבח מקטר קטורת * והקשה הוזהר הקדוש לרין שייך להקרא מזבח והלא מזבח נקרא ע"ש זבח ועל המזבח הפנימי לא זבח כלום שזס זבח וע"פ הדברים כ"ל יבואר * ד"ה סימני הקטורת סי' כדי להכניע י"ה כחות הטומא' והס עשתי עשרה יריעות עיזס כדוע * חסו ועשית מזבח היינו שחזכה כל הקליפות * מקטר פי הוא לשון קשר וסיינו חפילו השרים הנקשרים שאתה קושרם בהקודמים כ"ל כל זה תפעול פי קטורת לזכרם ולהכניעם *

וזהו תכון תפילתי קטורת לפניך * דהני יס שני מדרגות לדיקים * דהיינו יס לדיק שתמיד בכל העבודות והמלות שעושי' דמ' בעיניו תמיד שמחסר בעבודתו ית"ש שלח עשה המ' כסלכת' בשלימות ויס לו לער גדול על זה ורואה תמיד בשפלותו ומוכיח עצמו על שהוא מחסר בעבודת הבורא ית' מחמת שידוע ומכיר גדולות ורוממות האל ית' ובכל חכר שרואה בו שהוא מחסר ע"י הרסור תשוב' הואת הוא מקדש את האבר הזה ומוסיף קדוש' על קדושתו ומחזק עצמו בעבודת הבורא ית' יותר ומקדש כל חכר ואבר מחמת שרוא' שכל ימיו עדיין עבודתו חני שלימה בלכר הזה * והלדיק הזה נעשה כל חכר ואבר אללו ככלי זיין לעשות פעולה בכל חכר ואבר: וחסו שאמר דוד המלך ע"ה ויויאני למרחק יחללני כי חסן בי: כי האדם שאינו רואה ומסתכל בשפלותו וחסרונו שהוא מחסר בעבודת הבורא ית' יס לו הרחבה גדול' שהוא בעיניו לדיק גמור ואין מתחזק עצמו להוסיף בעבודתו ית' * חסו ויויאני למרחק ר"ל שהוליא אותי מבחינה הואת שנגיע ממנה הרחבה לאדם שאין לו הרחבה רגע אחת רק שאני מלער תמיד שאני מחסר בעבודתו ית' יחללני ר"ל לשון חלול' לבא שעי"ז כל חכרי הס חלולים ומזויינים ככלי זיין שאוכל לפעול בכל חכר ואבר * וכל זאת מאתו ית' שמו כי חסן בי לעורני כמ"ש חז"ל אלמלא שהקב"ה עזרו כו * ויס עוד לדיק שאינו במדרגה הואת רק שהוא מתפלל תמיד להשי"ת יומם ולילה שיעזרוהו לעבוד עבודתו בשלימות * וחסו תכון תפילתי קטורת לפניך ר"ל חפילו מי שאינו במדרג' זאת להכיר חסרונו רק שהוא מתפלל על עצמו כ"ל חפ"כ י"ה כח בידו ג"כ לפעול להכניע ולהשפיל הדינים: הקליפות כקטורת כ"ל *

ויאמר די חני אל תזר את מואב כו כי לזני לוט נתתי כו האימים יטבו צה כו רפאים יחשב גס הס כענקים כו והמואבים יקראו להס אימים: ובשעיר יטבו החורים לפניס כו וידבר די חני לאמר וקרבה מול בני עמון אל תזרס כו כי לזני לוט נתתי כו חרן רפאים תחשב אף היא רפאים יטבו צה לפניס והעמומים יקראו להס זממוים' הדקדוק כרא' ומוכן מאליו מה הודיע לנו התורה צה מי שיטב צה לפניס * וטיפח רוחס לחושבים שהתורי' ספורי דברים חלילי וחלילי * אלח שחורה הקדוש' למדה לנו חכמה גדול' צה לך לעשות להשפיל ולשבר כח שרי האומות * שמשע רבע"ה ראה שעמון ומואב ועשו שהי' להס זכות שלוט התחבר עצמו לאברהם אבינו ע"ה עשו קיים מלות כיבוד אב * והי' קשה לשבר את כח שרי האומות הללו לכן השכיל משה רבע"ה בחכמתו ואמר בדבורו הקדוש אימים יטבו צה לפניס כו ובשעיר יטבו החורים כו רפאים יטבו צה לפניס כו ופעל זאת בדבורו הקדוש שקשר שרי האומות הללו בהשרים הקודמי' והגביה את השרים הקודמים בצומרו רפאים יחשב אף הס כענקים והיינו שהס גדולים מאומות הללו והס מחויבים להיותס מוכנעים תחת השרים וגס אמר והמואבים יקראו להס אימים שהשר של חומה נקרא על שס חומתו והס קראו לאותה חומה שס אחר והזכיר ג"כ אותו השם כדי לקשרס הטיב בכל חופן וכוחת משה רבע"ה הי' בכל זה לקשרס בשרים הקדומים מחמת שהשרים הקדומים לא הי' בהם שום זכות והי' כח ציד משה לשבר ולהשפיל אותס

אלה

הדברים כו בעבר הירדן כו י"ל כי הני הלדיק תמיד תשוקתו הגדולה להשפיע רב טוב לזית ישראל

הימים והנפלאות פ"כ נרץ האדם להשגיח בעלמו תמיד וק"ל :

בצר לך ומלאוך כו' באחרית הימים כו' ושבת כו' עד לא ירפך ולא יעזבך כו' נר"י פ"ט שאמרו חז"ל חלאים רעים ונאמנים בשליחותם שאעפ"י שניתן רשות למקטרג חלילי לאחיה נר"י ח"ו אעפ"כ אינו רשאי לעשות שום דבר עד שמשלחין אותו במכוון לעשות הדבר ההוא חס הוא מחסדי הבורא ב"ה שנקבץ לאחיה אדם אחיה לער חלילה לכמה ימים אז איני יכול הבט"ד למצוא פת ההוא כי אם בסוף הימים שנקבץ לו למען יוכל האדם לסבול כיון שגא יאריך הזמן הער * אבל אחר כ"ו נרץ האדם הנרץ היודע מזה לתקן שלא יולד שום נפר וזרה לישראל כלל והתקנה הוא להביא הדינים אל שורש העליון ולהמתקן שם כמו שדברנו מה שביא ואלו אין שטן ואין סנע רע שולט כלל * וכזה דבר אל ביאור הכתובים * בצר לך פי' כשיהי' לך הלא הוא הבט"ד יבא לקטרג עליך חלילי להמליא לך אחיה זרה ח"ו * איני אומר לך שהש"ת עושי' עמך חסד זה שלא ימלאוך הבט"ד ההיא כ"א באחרית הימים * אבל כשתפסי' אתה כך ושבת את הדינים אל שורשם ותמתיקם אז תפעול שלא יהי' לך שום נר"י כלל * והראי' לזה שלא ירפך הוא מלשון רשואי כי יש תיבות חסירות אי * ולא ישחיתך פי' שלא ילגוס בך שום השחתה כי יומתק הכל ולא תלסרך לרשואם כלל ואז טוב לך והבן *

היום הזה ראיו כי ידבר אלקים את האדם וחי : ואח"כ כתיב אם יוספים אהנו לשמוע כו' עוד ומתנו * הני השני כתובים הם מכחישים וכותרים זה את זה לכאורה שהם בעלמם אמרו כי ידבר אלהים את האדם וחי * והדר אמרו אם יוספים כו' ומתנו * ונקדים לפרש פסוק ביהילים איני אמרתי אלקים אתם וצני עליון כולכם אכן כהאדם תמותו * דהני כתבנו פעמים רבים דהנדיק נקרא איש אלקים כמ"ש משה איש אלקים מפני שהנדיק הוא בעל הדינים והם בידו לכל אשר יחפוץ יענו להכניסם ולהמתיק אותם והנדיק הוא הדין כי הדינים נקראים אלקים וכאשר ידן ויגזור למטה כן יקום כי כשיש דין למטי' אין דין למעלי' ולכן פי' זה יכול לבטל כל הדינים מישראל וכל הגזירות ולכן נקרא הנדיק איש אלקים פי' בעל אלקים חסו דאמרין בגמ' הקב"ה גזר והנדיק מבטל שנאמר ותגזר אומר ויקס והגם לכאורי' האיך מוכח מזה שהנדיק יבטל הדינים והגזירות שהקב"ה גזר והלא משמעות הפסוק הוא כשהנדיק גזר הקב"ה מקיים ועפ"י הדברים הג"ל יחא שפיר כשהנדיק דן למטי' וגזר אין דין למעלי' וממילא הם בטלים

ישראל ולפעול להם כל צורכיהם בני חיי ומזוני ולהפך מדת הדין לרחמים ולהמשך להם חסדים גדולים כדי לעשות נחת רוח ליוצרו ית' לפעול תענוג בכל העולמות ולהמשך השפעות תמיד בלי הפסק : ולזה נרץ הנדיק להיות הפקר כמדבר כדרך שאמרו בגמ' לגבי' יואב וביתו כמדבר שהי' ביתו הפקר לעובר ושם כמדבר וגם הנדיק הזה נרץ שהי' הפקר לכל הנרץ אליו לכל דבר חו' היא הפי' אלה הדברים אשר דבר משה אל כל ישראל כמדבר חסר כאן :

פרשת ואתחנן

ואתחנן אל ד' צפת הטיא לאמר כו' אתה החלות להראות כו' היות שנאמר במקום אחר ימניך ד' נאדרי כו' כתב רש"י ז"ל שבאותו הימין עלמו שנאדר ככה באותו ימין מרעין אויב וגם כאן הפי' כך את גדלך הוא חסד ואת דך החזקה לומר שבמקום שנתעורר הגדולה הוא חסד שם בצורה המקום שורה הדי החזקה : והטעם לזה כי לכאורה אינו מובן לפי שהימין היא הנקרא חסד בכל מקום ושמהל הוא הגבורי' אך שהאמת הוא כך כשהש"ת עושה דין בהרשעים הם האומות אז הדין נקרא למעלה בשמים חסד כי הוא חסד לישראל לנקום נקמתם באויביהם אעפ"י שאליהם הוא גבורות חסו שאמר כאן את גדלך כו' ואת כו' פי' הם ככללים באמת בימין שלפי שהוא חסד בשמים אך למטה בארץ הוא גבורה למי שעושי' בו דין חסו התירון אשר מי אל בשמים ובארץ אשר יעשי' כמעטך הם הרחמים למעלה בשמים וכגבורתך למטי' בארץ כג"ל אשר אתה עושה אותם ככה אחד בימניך הכל וק"ל *

השמר לך ושמור נפשך מאד פן תשכח את הדברים אשר ראו עיניך כי האדם נרץ לילך תמיד צדיקות לחשוב ברוממות אל ית' לבחון בנפשו ובנפלאותיו אשר רואה תמיד , סיס ונפלאות ונוראים צברואיו והשתחלה לבא להמדרגי' הזאת נרץ מתחילי' לחשוב בחלק הניתן לו ממעל והוא הנפש שלו מה היא ואיך היא פועלת יסוים ונפלאות כמ"ש בגמ' בחמשה דברים הנשמה שזה להכורא ב"ה וב"ש אבל כשאין יודע את עלמו הוא ממוסר ידיעה ג"כ צבורא ב"ה כיון שאפילו עלמו הוא אינו בוחן * וחסו השמר לך ושמור נפשך כי אם לא תעשה כך פן תשכח את הדברים אשר ראו עיניך הם רוממות הבורא ב"ה שאדם רואה תמיד בעיניו הפלאת

נועם ואתחנן אדימך

אנחנו לשמוע שאר מלות מפי השי"ת ז"ה בעלמו זה א"ח שידבר השי"ת עם האדם וחי כ"א לנורך איזה דבר היינו שדבר ה' עם משה פנים בפנים כדי לדבר אל ישראל * ואלוהי זאת מי כל נשך כו' לכן קרב אתה ושמע *

פרשת עקב א

והיה עקב כו' ואת החסד פ"ם מ"ש מה שעשתה חכמה עברה כו' עשתה ענווה עקב לסנדלותה : והפי' פשוט שהענווה היא המקור והשורש של כל דבר קדושה והיא המקיי' הכל ולכן נקראת בלשון עקב כמו הרגל שהוא הקיום שהגוף עומד עליו נמצא שבכל דבר שאדם עושה לר"ך להיות שתי' בעובדא הריא הענווה * חסו והי' עקב תשמעון את המשפטים האלה פי' בכל המשפטים האלה תראו להשרות בתוכם העקב היא הענווה * ושמרתם ועשיתם אותם פי' בכל מזה תפעלו ז' דברים האחד עשיית המזוה בעמ' והי"ב המשפטי הטוה' זה והיא הענווה והמחשבה נקרא בלשון שמיר' שזמר הדבר בתוכו חסו ושמרתם ועשיתם אותם רמז על ז' דברים הנ"ל * ולזה הכטיה לנו בוראיו י"ת בשביל ז' דברים שחששו גם אני אשפיע לכם ז' דברים אחרים כנגדן והם הכרית והחסד * הכרית הוא מי שזוכה לעשות מלות מלות נקראים כרית וחסד הוא מה שמשפיע השי"ת לאדם בעוה"ז טובי רק מלד החסד כי שכן מלוי זהאי פלמא ליכא ואעפ"כ מטיב לנו תמיד חסו שאמר דוד המלך ע"ה נעיתי לבי כו' לעולם עקב פי' עיקר השגחתי הי' לעשות החוקים פי' מדת העקב היא הענווה כגיל וקיל *

בטלים * אך זאת לר"ך להבין מאין הוא להלדיק שיכול לרפאות לחולה פי' תפילתו ולהמשך לו חיות שיחי' האדם והלא חיותו של הלדיק אינו לעולם אלא הוא כמקריית והאך דבר מקרה יכול ליתן חיות לאדם * השי"ת ז"ה ובי"ש שהוא חי וקיים לעד ולעולמי עולמים וחיותו הוא עלמיות יכול ליתן חיות לאדם המקרי אבל לא כן האדם שאין חיותו עלמיות * אמנם אין זה כי אם מחמת שהלדיק מדבק עלמו בהשי"ת ז"ה ונמצא חיותו דבוק בהי"ס הנלחיים העלמיות והי' לוי חיותו של הלדיק ג"כ עלמיות ונלחיות כי אל עמ' יחד ידבקו * ולכן יש כח ביד הלדיק להמשך חיות אל החולה * ואם תאמר א"כ יהא הלדיק חי וקיים לעולם * זה בלתי אפשרי מחמת שהלדיק אינו תמיד בהדיקות ולפעמים נפסק מהדיקות כי העולמות כך נבראים מטי ולא מפי דהיינו שהלדיק לר"ך להיות הולך תמיד ממדריג' למדריג' ובראותו לעלות להמדריג' היותר גבוה ועליוני' לר"ך להוריד ולשוב קצת למטה ואח"כ עולי' למדריג' היותר גבוה ובהגיע עת חמון הילוכו בדרך כל הארץ לעלמא דקשוט והוא נפסק מהדיקות אזי ילך ויאסף אל עמיו * ואמנם זה הי' חפצו ורצונו של המקום ז"ה שכהי' אנחנו כולנו דבקים זו ולכן אנכי ולא יהי' מפי הגבור' שמענו כי אנכי הוא מלות עשה * ולא יהי' לך הוא מלות לית באלקות והם דברי דביקות ולכן אמר לנו השי"ת ז"ה בעלמו למען כהי' דבקים זו בהי"ס הנלחיים * חסו פי' אני אמרתי אלקים אתם דהיינו שאתה דבקים בהי' פי' מדריגת אלקים היינו הלי' לא יהי' לך כו' : וכני עליון היינו מ"ע אנכי שהוא עליון על כל ונמצא שאתם דבוקים בהי"ס הנלחיים * אכן כאדם תמותו דהיינו בהפסק עלמכם מהדיקות * חסו פי' ג"כ ואתם הדבקים בהי' חיים כולכם היום הנה מלת היום מיותר אמנם ע"פ הנ"ל יבואר דהיינו שאתם דבוקים בהי' כולכם כל אחד ואחד פי' דביקות בהשי"ת בחיים הנלחיים הוא חי אך אין זה כ"א היום דהיינו בכל יום ויום לר"ך לחזור ולדבק זו ית' כג"ל כי א"ח שי"ה דביקות בתמידות * חסו שאמרו ישראל היום הזה ראינו כי ידבר אלקים את האדם דהיינו עם האדם כמדברים זה אל זה שהשי"ת ז"ה מדבר וגמר והלדיק גמר ומבטל אף אם נגזר ח"ו עיתה על האדם הלדיק יכול להמשך לו חיות וא"ת כג"ל האך האדם אשר חיותו בלתי עלמיות יכול ליתן חיות * לזה אמר וחי היינו פי' הדיקות שיש לו בהשי"ת בחיים הנלחיים ונמצא חיותו ג"כ עלמיות * ואמרו אם יוספים אנחנו דהיינו מה שמענו מפי הגבור' אנכי ולא יהי' לך שכה מ"ע ולי"ת באלקות והוא הדיקות יכולים היינו שפיר לשמוע ולחיות אך אם יוספים

או יאמר והי' עקב תשמעון כו' ר"ל דהסם האדם לר"ך ללמוד תורה לשמה ולהסתכל תמיד על הפני' אם יבא לו בחד לימודו אחי פני' להתפאר בפני שום אדם וכיוצא בהם אזי ישבר כח הפני' הזאת ואז כשינתהגו כך יתן לו השי"ת שיבא לידי מחשבות טהורות חסו והי' עקב תשמעון כו' פי' כשתסתכלו על אותן הדברים שאדם דש בעקבו כפירש"י ז"ל והיינו כג"ל * ושמרתם ר"ל עי"ז תוכו לבא לידי מחשבות טהורות שזה נקרא בשם שמירה כמ"ש ואביו שמר את הדבר * ועשיתם אותם דהנה כתיב ששת ימים עשה ד' את השמים כו' וביזם השביעי שבת וינפש נמצא ימי החול נקראים אלל השי"ת עשי"ת כמ"ש ששת ימים עשה * ויום השביעי

צא

אלימלך

עקב

נועם

או יאמר והיה עקב תשמעון ונקדים לפרש פסוק יפרח בימיו לדיק ורוב שלום עד בלי ירח * דאיתא בגמי' אמרה לכנה לפני הקב"ה ואי אפשר לשני מלכים להשתמש בכתר אחד ואמר הקב"ה תמעיט עונך ואמר לדיקים יקראו בשמך דהיינו שמואל הקטן דוד הקטן * וזהו והי' עקב תשמעון ר"ל שרריך לשמוע את המשפטים בענווה ולא להתנדל הלילה והנה המשל בשעת פריחת הפירות אז הוא דבר נאה מאוד וכחמד למראה כמו שאמרו חז"ל היואל ביומי ניסן וראי חילנות מלבלבים מנדיך כו' ואחר גמר הפרי הוא טוב למאכל * ונמאל דבר גשמי בשעת הפריחה עיקר החאוזה הוא לעינים ולריך לנדיך * ובשעת גמר הפרי העיקר התאוה למאכל * וזה שנאמר אלל חוה ותרא האשה כי טוב העץ למאכל ותאוה היא לעינים דהיינו שצפעס אחד הי' לה שני תאוות והבינה שזה דבר קדוש מאוד לכן ותקח ותאכל * ואיתא ואברהם זקן בא בימים ופירשו שלא חיסר ימיו כלום שבכל יום ויום השלים עבודת הבורא ב"ה * וזהו יפרח בימיו לדיק ר"ל הלדיק שכל ימיו שלמים בעבודתו ית' והם כמשל פריחת הפירות שפורח בקדושתו ומעשיו נאים ונחמדים כל ימיו ורוב שלום עד בלי ירח הלדיק הזה הוא מרבה שלום בעולם אף שאינו בקטנות דהיינו מדריגת ירח וק"ל *

ועוד נראה לפרש הדקדוק שכבר דקדוק קמאי * והוא שאמר עקב תשמעון כו' ושמתם כו' ושמר די' כו' את הברית כו' אשר נשבע לאבותיך הלא כשהם בעלמם ישמרו ויעשו את החוקים והמשפטי' למה להם הבעטה זאת אשר נשבע לאבותיך * אך נראי דאיתא בגמי' בני חיי' ומזוני לאו בזכותא תליא מילתא אלא בזמולא ולכאורי' יש להבין למה חייבם תולים בזכות * וגם הא איתא בגמי' אין מזל לישראל * ונראי כוונת חז"ל להשגש האלה הם לורך העולם בתמידות בלי הפסק והש"ת ברוב רחמי' וחסדיו הגדולים חסדו בזה שלא לתלות השגש אלה בזכות האדם עלמא כי אולי לא יהי' זכות כ"כ שיזכה לשגש אלה מה עשה הקב"ה ותלה אותם בזמול דהיינו זכותים והמנוות של אבותינו עשה מאותם מנוות והזכות מזל בדי שיבא לביהם השגש אלה ע"פ מזל בהכרח אף למי שאינו הגון כ"כ והמנוות שעושי' הכנים הקב"ה מפין אותם ג"כ לביהם אחריהם וכן לעולם חס בזמנת אין מזל לישראל שיהיו נהוגין ע"פ כשאר האומות רק שיש להם מזל כזה מזכות אבותיהם ולכן נאמר באברהם ויואל אותו המוזה ודרשו חז"ל לא מאלטגנינות שלך מה חזית דקאי לך במערב כו' ע"ש ואשנה את מזנך מחמת שלא הי' לאברהם זכות אבות והוכרח שי"ה

השביעי דהיינו הקדוש' הוא הנפש הרוחניות והיינו שבת וינפש ר"ל שנתן והכניס הש"ת נפש בתוך השבת דהיינו הקדוש' והדביקות: ואללינו נאמר בהיפך ושמרו בני ישראל את השבת לעשות את השבת דהיינו השמירי' והמחשב' והדביקו' שיש לנו בשבת הוא נחשב לעשיי' וזהו ושמתם כ"ל שיהי' לכם מחשב' טהורי' ועשייתם אותם שזה נחשב אלליכם עשיי' שאתם עושים בזה עשיי' שלימה: וזהו שאמר דוד המלך ע"ה נפשי לדי' משומרים לבוקר כו' דהני' הש"ת נתן בתוכו בנופו נפש רוח ושמי'. שהם כנגד שלש עולמות דהיינו עולם המלאכים ועולם הגלגלים ועולם השפל דהיינו הנשמי' הוא כנגד עולם המלאכים שהם כולם דבקים בדבקות גדול ואין להם שום מחשב' אחרת רק רגזים וחשקם תמיד לדבק אל הבורא ית' כך הנשמי' אין לה שום סיב' עשיי' אחרת רק רגזים וחשק' לדבק בהבורא ב"ה יתעלה ותמיד שומרת ומלפס על זאת * והרוח הוא כנגד עולם הגלגלים שעל ידיהם ניתן כח והשפעי' לדלח"מ כן ע"י הרוח שבאדם הוא שאב השפעה למטה * והנפש הוא כנגד עולם השפלי' שבנפש יש ג"כ נפש הבהמות המתאוות לדברים גשמיים * והנשמה והרוח שניהם שומרים ומלפס אל הקדוש' והדביקות * ואמר דוד המלך ע"ה נפשי לדי' שהי' מחפלי' שיבא אל הבחיני' הזאת שגם נפשו לא יתאוה לשום דבר רק לדבק להקדוש' כמו הנשמי' והרוח שהם שומרים תמיד ומלפס אל הבוקר דהיינו הקדוש' והדביקות והחסדי' הנקראים בוקר כמו כן תתאוה נפשו לזאת ומי יגרום לי זאת * שומרים לבוקר הם הנשמי' והרוח יכריחו ויביאו גם הנפש להיות כמותם בלתי לדי' לבדו וק"ל *

או יאמר והי' עקב תשמעון כו' עקב הוא רמז לאנשי' כאלה שאין להם שכל ובינה להשיג גדולת הבורא ועבודתו שלימה לעבדו באמת ובשלימות * רק שהם מחכרים עלמם אל אנשי' לך ואמת היודעים ומכירים גדולת הבורא ב"ה ועובדים באמת אזי נחשב גם להם כאלו גם הם עשאו עבודתם שלימה כהלדיקים השלימים * וזהו והי' עקב תשמעון את המשפטים האלה כ"ל שהאנשים הפחותים בשכלם ישמעו ויחברו את עלמם אל אותן הלדיקים היודעים המשפטים האלה * ושמתם ועשייתם אותם ר"ל יהי' נחשב לכם כאלו גם אתם שמתם ועשייתם כזהם: וזהו נפשי לדי' משומרים לבוקר ר"ל כשאני מדבק עלמני לדי' מחמת אותם אנשים הלדיקים השומרים ומלפס לבוקר כ"ל: שומרים לבוקר ר"ל גם אנכי נחשב עם אותם השומרים לבוקר וק"ל *

נועם עקב אלימלך

והיא שמה בני ישראל להיותם רחמים כמי שחיל כל המרחם על הכריות זידוע שהוא מזרעו של אברהם וכל שאינו מרחם כו' ושמה תחוש ותאמר באם שלא תרחם עליהם תהי' חשוב כעושי מעשיהם ועובדותיהם ואמר הכתוב ולא תעבד את אלהיהם ר"ל שבוה לא תהי' חשוב כעובד אלקותם ח"ו * כי מוקש הוא לך כשתרצה לחוש לזה ולרחם עליהם יס"י לך למוקש ולא תרחם ולא תחנם כלל וכלל ומלמד אותנו הכתוב באומרו כי תאמר בלבבך רבים הגוים ר"ל כי הוא לשון אלה דהיינו שתנעק תמיד עליהם ותאמר בלבבך שרבים הם ליכה אוכל להורישם אם לא בתשועת הש"י * שהוא ילחם לנו: וזו צודאי לא תירא מהם וק"ל *

סי' לו בן ע"פ שינוי המלח הכותיו ולדקותיו ישראל ויגמו לזרעו אחריו סי' להס כמל כ"ל * וזהו וזה עקב תשמעון כו' ושמרתם כו' ושמר ד' לך אשר נשבע לאבותיך חכות עלמך ישראל לך ולזרעך אחריו * ולמה כן ואמר והסבך והרבך דהיינו שרובה להטיב עמך את שלש האלה דהיינו רמז לחיי שירבו ימך: וברך פרי בטןך דהיינו בני * דגך ומירושך כו' דהיינו מזוני ובשביל השלש האלה ישמור לך אשר נשבע לאבותיך שיהא למל כ"ל חכות עלמך יס"י ג"כ לזרעך אחריו עד עולם אכ"ר *

או יאמר וזה עקב תשמעון כו' בזירוף הפסוק בתהילים כשמן הטוב היותר על הזקן זקן אהרן שירד על פי מדותיו דליתא בגמ' אין מוטיבין זקן בסנהדרין * והטעם מהמת שטבע הזקן הוא קלת אכזריות ואינו כי כ"כ צמדת רחמנות * אך לא כמדת הקב"ה מדת ציו שהקב"ה נגלה על הים כוקן מלא רחמים והוא מהמת שהרחמני נשפטים מעולמות העליונים של כולו רחמים ומשם יורדים הרחמים ונשפטים על הזקן ונעשה גם הוא רחמים חסו כשמן הטוב היינו רחמים הגמורים על הראש רמז לעולמות העליונים הנקראים ראש * יורד על הזקן ר"ל שהרחמים יורדים משם על הזקן ונעשה הזקן * זקן אהרן: היינו רחמים גמורים דאהרן ה"י אוהב שלום ורוחף שלום והכהן הוא חסד ורחמים * שירד על פי מדותיו פי שהרחמים יורדים ע"פ מדותיו של הקב"ה כ"ל שלא כמדת הקב"ה מדת ציו שמה ציו הזקן הוא טבע אכזריו ומדת הקב"ה הוא זקן מלא רחמי' והבן. ולא כמדת הקב"ה כו' שהש"ת צ"ה הוא ממתק מלמעלי למטה כ"ל ואנחנו ברנותינו להמתיק הדיקים אנו נריכין להתחיל מלמטה למעלה להמתיקם עד שורשם * וזהו עקב כו' המשפטים ר"ל הדינים תשמעון להמתיקם מן העקב דהיינו מלמטה כ"ל * ושמרתם ועשיתם אותם פי ע"י שיהי' לכם מחשבה טהור' כ"ל שמירה היא רמז למחשבי ע"י ועשיתם אותם שתהפכם לרחמים וק"ל *

ואכלת את כל הפמים כו' נרא' לפרש ע"פ הכתוב הן עם לבדד ישכון ובגוים לא יתחשב ופרשי ז"ל כשהן שמחין אין אומנם שמחה עמהם * וכשהאומות בטוב' הם אוכלים עם כל א' וא' ואין עולה להם מן החשבון: ויש לכון ג"כ הפי' כאן: ואכלת את כל העמים ר"ל כשיהיו האומות בטוב' תאכל עם כל אחד ואחד * ולא תחוס כו' דהיי' מטבע האדם שמקבל טוב' מא' אדם הוא מחזיק לו טוב' וחסות ומרחם עליו בשעת דוחקו * ואמר הכתוב ולא תחוס עיך עליו ולא תרחם עליו *

ועתה מה ד' אלקך שואל מעמך כי אם לירא' כו' ללכת כו' ולאס' כו' בכל לבבך כו' הדקדוק מפורש מה המקרא חסר עוד מלפרשו שחושב ומונה כל העובדות הללו ירא' וחס' וללכת בכל דרכיו * ומה יש עוד לעשות שאמר הכתוב שואל מעמך כי אם כו' ונרא' לפרש דהיי' הבורא צ"ה לא ברא את עולמו רק להטיב לברואים * אך שרריך לזה כלי כון ומוכשר שיוכל לקבל הסבסב * והיי' המשל מי שרובה לשלוח לחבירו יין או דבש ואין לו כלי נאה ויפה שואל מחבירו זה שיש לו כלי נאה של כסף וממלא אותה יין או דבש ושולח לזה שהכלי שלו * והמשל מוכן שהאדם הוא הכלי לקבל חס הוא הכשרו ותיקונו של הכלי דהיינו האדם סי' מוכשר לקבל הטובות והשפעות הבורא צ"ה הוא הירא' וחס' וקיום מלות ד' וחוקותיו וכל דרכיו וזו הוא כלי נאה ויפי ושואל הש"י הכלי האמת וממלא אותה כל עוב * חסו מה ד' אלקך שואל מעמך ר"ל אימתי הש"י שואל מה שיש עמך דהיינו הכלי שלך כדי למלא אותה משפעת טובו וברכותיו * כי אם ליראה כו' ר"ל זה בלתי אפשרי כי אם שתעבד אותו בכל העובדות המנויים והמפורשים בפסוק וזו תהי' כלי יפה ונאה ומוכשר לקבל וישאל ממך הכלי שלך דהיינו את עלמך לטוב לך כדי שייטיב לך ועל ידך יבואו טובות והשפעות לכל ישראל וק"ל *

והיך אם שמוע תשמעו אל מותי כו' ונתתי מער ארצכם כו' נרא' לפרש דהיי' לריך האדם לפסוק בתורה לשמה בכוונה שלימי וכן כל דבור ודבור שיוצא מפי לריך לכוון בו מאד שלא יהא דבר בטל ולקשר את הדבור בעולמות העליונים ויש לומר שזה הוא כוונת חז"ל שדרשו ולא יהי' כך עקר שלא יהא תפילתך פקורי' ורש"י ז"ל פי עקר שאינו מוליד והכל אחד דתפילה הוא לשון קשר ואמר הכתוב ולא יהי' כך עקר

צב   **אלימלך**   **עקב**   **נועם**

זוטרתי כיון שהיא בידי שמיים לסייע לכל אדם: אלא שר"ח אומר שאין זה בידי שמים פי' שצריך האדם להתעורר בעצמו לבא אל הירא' בני שום סיוע ואז מקש' ספיר אטו ירא' כו' היואל לנו מה שצריך האדם להזדרז מתניו אל הירא' תמיד שלא ישכח כי אין לו סיוע וחו' ג"כ פי' הפסוק ועתה כו' שואל מעמך פי' נעשית שואל על הירא' כמו השואל החייב באונסין כן אתה צריך להשגיח תמיד שלא תאבד ממך הירא' בשום פנים אף באונס* חו' כל המלוה אשר אנכי מלוך כו' פי' עיקר המלוה היא שתשרי' בחובי הירא' הנקראת אנכי פי' ממני שתרא' שתהי' שכינתו שורי' במלוי' ההיא פי' הירא' וק"ל *

עקר ופירושו שלא יהא תפילהך דהיינו הדבור שאתה מוילא מפיד שצריך אתה לקשרו בעולמות העליונים שלא יהי' קישורך עקורי' ר"ל שלא תפעול ח"ו בדבורך חו' שפירש"י ז"ל שאינו מוליד מדבורו אינו מוליד אפי' ולדי דהיינו הטוב רק שצריך שתקדש עצמך בלימודך ודיבורך שלא יאל דבר בטל מפיד והסתכל בדבורך מאד לאזהר תועלת יהי' דבורך ואז תפעול כל אשר תרצה* חו' כוונת התנא אל תהי' מפליג לכל דבר כי אין לך דבר שאין לו מקום פי' כנ"ל שלא תוילא דבורך לבעלה ויהי' מופלג ומופרש ח"ו מעולם העליון חו' אל תהי' מפליג לכל דבר ר"ל לכל דבור רק תכוון מאוד לקשרו בעולם העליון שאין לך דבר שאין לו מקום דהעולמות העליונים נקראים מקום וכל דבור ודבור היואל מפי אדם בקדושה יש לו עולם מיוחד לאותו דבור בעולם השייך לו לפעול פעולתו: חו' והי' אם שמוע ודרשו חז"ל השמע לאזניך מה שאתה מוילא מפיד דהיינו שתכוין בדבורך מאוד היואל מפיד שיהי' כוונה שישמעו האזנים הדבור הזה ולא כאדם המדבר שהורגל לשונו לדבר ואזניו אטומים לשמוע מה שמוילא מפי' שהוא מחשב בדברים אחרים ונמלאו דבריו בטלים שאין פועלים כלל * ורש"י ז"ל פי' אם שמוע בישן תשמע בחדש ויוכל לומר שרש"י ז"ל ג"כ מרמז לדבריו הכ"ל דישן היינו התורה הנתונה לנו במדבר על הר סיני כאשר תשמע בה דהיינו שתלמוד לשמה במחשבה טהורה: תשמע בחדש ר"ל פי' זה תשמע דבר חדש ומה הוא הדבר החדש אמר הכתוב ונתתי מעור ארנכס כו' * ואספת דגך לכאורי' למה שינה הכתוב באמרו ארנכס לשון רבים * ואספת דגך לשון יחיד יש לומר מהמת שהצדיק הזה הרוי' להמשיך השפעות לעולם צריך להסתיר את דבורו בחי' תור' בפני המקטרג ולדיק כזה הלוואי המלא ימלא אחד בעיר לכן אמר בלשון יחיד ואספת כו' שהוא מלשון ואספתו אל תוך ביתך דהיינו שהצדיק יסתיר את דבורו הצריך לו לפעול לכל יבחון המקטרג וע"י זה יפעול השפעות טובות לכל ישראל חו' ונתתי מעור ארנכס לכל ע"י זדק המיוחד והכתוב מלמדו ואספת דגך ר"ל כנ"ל וק"ל והבן *

פרשת ראה

ראה אנכי נתן לפניכם כו' כבר דקדקו קמאי דפתח בלשון יחיד ראה * ולפניכם הוא לשון רבים * ונראה לפרש בצירוף הפסוק לעושה אורים גדולים כל"ח * דהיי' השני האורות הם אהבי ירא' * והם היו שיהם גדולים כאחד דיש ירא' רוממות והי' כשארמ' הלכני חי אפשר לשני מלכים כו' הי' כוונת' שתעלי' במדרגי' או היא או החמי' : ולא שימעיט מדרגת אחד חלילה * והשי"ת ב"ה ראה שזה בלתי אפשרי מהמת הרשעים שצריך ליראם ביראת העונש ואמר לה לך המעיטי עצמך והיינו ירא' קטני תחלי' יראת העונש: ובאמת איתא באור של ז' ימי בראשית ראה שאין כדאי כו' וגנח לצדיקים לעתיד לבא: דאלו אומרים יולר אור וזרע חושך והי' לו לומר יולר אור כו' לשון עבר ולא לשון הווה אלא האמת הוא שהשי"ת ברוב רחמיו יולר אור תמיד דהיינו הצדיק ההולך בדרכי השם באמת ובתמים אליו נרא' וגנלי' אור הגנוח ובכל יום יום שהצדיק ההולך במדרגי' יותר נתגלה לו האור יותר * חו' ראה שאין כדאי כו' וגנח לצדיקים לעתיד לבא ר"ל שהצדיקים עומדים להיות לבא אל האור הזה הגנוח שנתגלה אליהם חו' לעושה אורים גדולים ג"כ לשון הווה * והנה יראת העונש יכול להיות לאדם אף שאין רואה הדבר המירא'ו רק באומרים לו למשל אל תלך אל המקום הזה ששם הוא דבר הממית והמויק הוא מתירא' ואינו הולך * אבל אהבה בלתי אפשרי להיות לאדם כ"א בראותו הדבר הנאהב * וכל זמן שאין רואה בעיניו אין לו רק השתוקקות לראות * ואהבי' הוא האחדות ולכן אהבה בגימטרי' אחד * והנה בסיוט האדם במדרגי' זו באחדות צריך שמיר' תמיד ולבסוף

בר המזוי אשר אנכי מלוך היום כו' פי' הגמרי' אמר ר"ח הכל בידי שמים חו' מיראת שמים שנאמר ועתה כו' כי אם לירא': ומקש' הגמי' אטו ירא' מלתא זוטרתי אין לגבי' מש' כו' ומקשים המפרשים אף תלוי קושי' הגמי' כר"ח ולמה לא על הפסוק גופא * ונרא' בודלוי הקושי' היא על הפסוק אלא שעל הכתוב עצמו הייתי לומר שאין הקושי' גדולה כ"כ כי נותנין לו סייעתא דעשיית' לבא אל הירא' וא"כ היא מילתא

ארימלך

ראה

נועם

דבור הוא לי קשה לריכין ג"כ למען להודיע לבני האדם גבורותיו דבני האדם הם האומות כדאיחא בתוסי' בע"ז החילוק שבין אדם להאדם דישראל נקרא אדם והאומות נקרא האדם: והוא ראה כנ"ל רמו להנדיקים שהם במדרגת אהבה הנקרא בשם ראי' כנ"ל * חכני נותן לפניכם ברכה וקללי' דהיינו הקללי' על האומות * והברכה היינו הרחמים על ישראל כל זה יהי' מסור בידכם שאתם בנדקותיכם תפעלו הכל וק"ל *

עשר תעשר את כל תבואת זרעך כו' י"ל ע"ד שאמר התנא שכן מלוא מלוא והוא הפי' עשר תעשר כשתתן מעשר פעם אחד תזכה עוד לעשר * את כל תבואת זרעך היוצא השדה שנה שנה ר"ל גם תזכה שכל תבואת זרעך שהוילאה השד' בשנה העבר' תהי' לשנה הבאה הברכ' בשדה שיעלה המעשר כמו כל התבוא' של שנה העברה * וכן כל שנה ושנה * והוא תעשר את כל כו' שנה שנה:

או יאמר עשר תעשר * דהנה ידוע שכל מלוא ומלוא לר"ך האדם להכניסה לעשר שכל העולמות כלולים מעשר וכמו כן לר"ך להיות עשיות המלוא ובכל פעם שמעלה את המלוא לעולם עליון היותר גבוה גם שם הוא כלול מעשר כידוע * והוא עשר תעשר ר"ל שתראה כל המלות לכוללם בעשר בכל עולם ועולם שפעלה אותה את כל תבואת זרעך היינו המלות הנקראים זרע ותבואת * והוא בבורק זרע זרעך כו' ר"ל בבורק כשתהי' בבהירות ובקדושה המאיר לך כבורק אהבה ודביקות הבורא ב"ה * אז זרע זרעך ותתאמן לעשות מלות הרכה * ולערב ר"ל גם אם חלילה יהי' לך ערב ולילה שאין לך בהירות וקדושה ודביקות אעפ"כ אל תנח ידך * אל תתיאש ותתאמן לעשות מלותיו ית"ש *

וגחזור לענינו את כל תבואת כו' היוצא השדה פ"י כל המלות היוצאים בהשדה העליונה הוא שדה תפוחים ששם הוא שורש המלות וריח הטוב העולה מהמלות שם הוא * והוא שאמר יחזק אבינו ע"ה ראה ריח בני כריח השדה אשר ברכו השם ר"ל שאני רואה שהריח הטוב למטה כמו ריח העליון חקל תפוחים: שנה * שנה: ר"ל שכל מלוא ומלוא עולה אל עולם המיוחד לה * שנה בגימטרי' ספירה * ואכלת לפני ה' אלקוך דהנה אנו ה' יצרים ברוך אתה ד' אלהינו היינו שמתחילי' אנו אומרים שהוא אלקינו והח"כ אנו ממשיכים את הבורא ב"ה לעולם הנקרא בשם מלכות ולשון את שמו ית' * במקום אשר יבחר בו והוא שאומרים מלך העולם * והוא ואכלת דעשיית המלוא נקרא אכילה שהוא

התענוג

ולהחזיק עצמו שעדיין חינו במדרגי' זו * ונמצא שורש הדבר אהבה נקרא בשם ראי' כנ"ל שאין אהבה נגמרת אלא בראי': והוא ראה פי' כשאתה במדרגת אהבה הנקרא בשם ראי' * חכני נותן לפניכם ר"ל עדיין לר"ך להחזיק עמך שאיך במדרגת אחדות גמור רק: לפניכם שהוא לשון רבים ועדיין אתה כשאר בני אדם * כי אם' היום ברכה וקללה ר"ל תחזיק עמך כאלו התחלת היום להרגיל עמך במדרגת אהב' ויראה: ברכה רמו לאהבה: וקללה רמו ליראה דהיינו רנועה לאלקאה: את הברכה אשר תשמעון כו' י"ל ע"פ המשל אדם שיטי' בו חיזה חולשה ר"ל ונתרפא ממנה אזי בכל עת ורגע הוא מעיין ושומע אם חלילה החולש' הזאת מתעורר בו * כן הנמשל בכל אדם לר"ך בכל עת ורגע לשמוע בעצמו ולעיין אם הוא יולא ידי חובתו בעשיית מלות ד' אם אין מתעורר בו ח"ו חיזה דבר שאינו הגון: והוא את הברכה אשר תשמעון ר"ל זה הוא ברכה לאדם אשר תשמעון אל כו' כנ"ל שחשמעו ותעינו תמיד אף בעשותכם מלותיו ית"ש אם אין אתם מחקרים בהם * והקללה אם לא תשמעו ר"ל אם לא תשגיחו על עצמיכם כנ"ל לכן לר"ך האדם להסתכל תמיד ולהשגיח על עצמו בכל עת שזה יהי' ברכה לו ולארעו עד עולם וק"ל:

או יאמר ראה חכני נותן לפניכם ברכה כו' ונקדים לפרש פסוק זכר רב עובך יביעו כו' דכבר כתבנו מזה פעמים הרבה שהלדיק הוא מעורר רחמים תמיד ע"י תורתו הקדושה שעוסק בה לשמה וע"י מלותיו ית"ש וע"י השבחים והשירות שמרגין ומשבח להבורא ב"ה יתעלה שאתערותא דלתתא הוא אתערותא דלעילא והוא דאמרינן בגמ' אין טיפה יורדות מלמעל' אלא אם שני טיפות עולות מלמטה * והוא זכר רב עובך יביעו מלשון מים תצבע אש כששופכין מים על אש המים מצבעעין * והוא זכר רב עובך פי' שיזכר רב עובך להספי' לעולם: יביעו ר"ל לזה לר"ך אתערותא דלתתא והוא כמשל המים שצבעעיים ועולים ב' טיפות מלמטה כן הלדיקים מצבעעים קדושתם ואתערותם דלתתא כפי יכולתם והש"ת משפי' לעולם רב טוב ורחמים גדולות * ומה הוא אתערותם דלתתא: ואמר ולדקתך ירגו ר"ל ע"י לך וחסד שעושים ושיר ושבח שנותרים לו ית' ועי"ן נמתקים להדיים אף גם זאת לר"ך הלדיק לעורר הגבורות והדיים על האומות: והוא כבוד מלכותך יאמרו פי' הלדיקים ע"י מעשיהם הטובים כנ"ל ממשיכים את הבורא ב"ה לעולמות לעשותו מלכות כחסד ורחמים * והוא יאמרו דהיינו אמירה רכה * ובזכותך ידברו ר"ל והגבורות הקשים

ואמר הכתוב שגריך אחת לפנות בקדוש' כל תבואת זרעך במעשה ובמחשב' כ"ל * היואל השדה ר"ל שהמנוח יולאת ועולה אל השדה הפלוינה הוא שדה תפוחים כידוע: שנה שנה רמו שכל שנה ושנה לריך האדם לעבוד הכבוד ב"ה במחיתה יתירה בהתגברות קדושה *

או יאמר היואל השדה שנה שנה רמו שפועל ע"י המנוח שהש"י יולא מעולמו

העליון אל העולמות התחתונים הנקראים שנה וגם האדם מעל' את נשמתו למעלה * וחוה שנה שנה כסול * ומלמד אותנו הכתוב דרכי השם שלך בעבודתו ית' היינו ואכלת לפני ה' ר"ל שחתנהג באכילתך שיהי' הכל לפני השם דהיינו בקדושה * ומפרש הכתוב מעשר דגןך כו' פי' שגריך האדם לרמות לעצמו כאלו אוכל מעשר או בכורות קדשים כמו שה"י הלוי והכהן אוכלין בפרישות גדול ובקדוש' גדולה כן תעש' שיהא דומה בעיניך כאלו הוא תרומה או מעשר * למען תלמד ליראה ה' כו' ר"ל ע"י תרגיל את עצמך שתבא לך יראה שלימה מהבורא יתעלה * וכי ירבה ממך הדרך ר"ל אם רב הוא ממך עבודת הבורא ב"ה ותאמר בלךך כי לא תוכל שאתו שקשה עליך מאד והרבה בעיניך עבודתו ית' אמר הכתוב תדע כי ירחק ממך המקום ר"ל זה הוא מחמת שהמקו' ב"ה רחוק ממך: אצל מי שמקרב עצמו להגורף ב"ה ע"י מעשיו אזי הש"ת קרוב אליו וקרוב אליך הדבר בפיך ובלבדך לעשותו וכל אשר תעשה לעבודתו ית' יהי' מעט בעיניך ואמר הכתוב מי שקשה עליו עבודתו ית'ש אזי זאת העולה היעולה * ונתת בכסף ר"ל שתתן עצמך אל הכסף שתתקן את מעשיך ע"י הכסף בנתינת לךמה * ולרת הכסף פי' ותראה שתעש' לורה על הכסף אשר תקח בידך דהיינו בידים עסורות מגול וגיבבה ושאר דברים אסוריי' אזי כשתקח הכסף באופן הי"ל מיד תעש' עליו לורה קדוש' שתשרה קדוש' על הכסף הזה * והלכת אל המקום אשר יבחר ד' כו' ר"ל ע"י הכסף הזה תוכל לילך אל המקום אשר יבחר ד' בעבודתו ית' * ולא ונתת הכסף בכל אשר תאזה נפשך ר"ל אחר שתתנהג עצמך בכסף בקדוש' כ"ל אז גם אם תתן הכסף בכל תאוות נפשך בבקר כו' ובכל אשר תשאלך נפשך ר"ל שלא יהיו אז התאויות אללך תאוה ממנו שתמדת ועיקר רק כעין שאלה יהי' אללך כדבר הכשאל לרדם שהוא מחזיר את השאלה ואינו שלו כן לא יהיו התאוות אללו רק כשאלה ותלך ממנו התאוה מיד וק"ל *

השמר לך פן תעווב את הלוי כל ימך על אדמתך נראה לפרש דליתא בגמרא שהולך

התעווב והדביקות * לפני ד' אלקך כ"ל שהוא אלקינו * במקום אשר יבחר לשכן שמו שם פי' ואח"כ תכוין לפעול להמשיך ולשכן את שמו ית' בהיכל קדשו כ"ל שהוא מלך העולם: מעשר דגןך כו' למען תלמד ליראה כו' כל הימים פי' ע"ד שכתבתי לפני שגם בעשותך כל מצות ד' תחזיק עצמך שעתה התחלת להרגיל עצמך ביראת השם ככה תעשה כל הימים:

וכי ירבה ממך הדרך ר"ל אצל אם יהי' דרכי השם רב וגדול בעיניך באומרך כי לא תוכל שאתו שכלתי אפשרי לעמוס עליך המשא הזאת * כי ירחק ממך המקום אשר יבחר לשכן שמו שם ר"ל שיהי' רחוק בעיניך שתוכל לפעול כ"ל שיסכון הש"ת ב"ה בעולמו במלכותו * תדע הסיבה שהביאך לחשוב זאת הוא מחמת * כי יברכך ד' בממויך ובכל טובך * ונתת בכסף ר"ל ולא נתת כל מחשבותיך רק בממויך ואמר הכתוב זאת העולה ולרת הכסף דליתא בגמ' אין מחללין מעשר שני על אסימון אלא על כסף שיש בו לורה וחוה ולרת הכסף שתעשה לורה קדושה על הכסף * בידך אשר ברשותך והלכת אל המקום כו' ר"ל ותלך עם ממויך בדרכי השם אשר יבחר ד' בו * ונתת הכסף בכל אשר תאזה נפשך פי' שתעשה עם ממויך דברים שהנפש מתאוה ולא הגוף הטכור החומד ומחארי' לתענוגי' והבלי עולי' אף תרבה בלדק' כפי יכולתך וחטאך בלדק' פרוק: בבקר ובזאן כו' ר"ל רמו שתרבי בלדק' לכל הן לפשועי עם והן לזאן הוא לאן קדשים וביין ובשכר רמו לת"ח ע"ד שאמרנו חז"ל הרוזה לנסך יין ע"ג המזבח ימלא גרוסם של ת"ח יין * ובכל אשר תשאלך נפשך ר"ל וכן בכל דבר תראה שלא יהא שום תאוה חילונית רק מה שישאלך נפשך * אז ואכלת לפני ה' כו' תזכה לעשות מצות ה' ככל הדריקים כ"ל וק"ל *

או יאמר עשר תעשר כו' דהנה לריך האדם לעבוד את הבורא ב"ה במעש' ובמחשבה

דהיינו בכל מצוה ומצוה שעושה לריך לעשות המעשה בקדושה עם המחשבה * וחוה עשר תעשר רמו להקדושה לריכה להיות כסול בשני אופנים דהיינו במעש' ובמחשבה * את כל תבואת זרעך רמו לכל כללות המנות נקראים תבואות * זרעך פי' לפי הארבעה שלך כמשל מי שזורע תבואה נקיי' בלי פסולת אזי מלמיה ג"כ תבואה נקיי' * ומי שזורע תבואה מעורבת עם פסולת אזי עולה ומלמיה ג"כ התבואה מעורבת עם פסולת כן במצות האדם אשר עושה יש שעושה בלי שום תערובת סוג ופסולת * ויש שעושה המנו' בתערובת כל אחד לפי במחמתו

❦ **אדימך** **ראה** **נועם** ❦

ההולך בדרך ואין עמו לוי יעסוק בתוה * ויכול לומר שרמנו לנו בזה איך לעשות להתכונן וליך בדרכי השם י"ת דהנה הלדיק גמור והקדוש אשר כל מחשבותיו טהורים לנולים בלחלוחות גמור והולך תמיד בדבקות וקדושי וגם כשעזר עם בני אדם נראי כמדבר דברים גשמיים אבל באמת כל מחשבותיו להנורא ב"ה גם בדברים האלו ועושי יחודים בשעה שפוסק מלימודו זה נקרא בשם לויי לשון חיבור ודיקות ע"ד הפעם ילוה אישי כו' * ואמרו חז"ל ההולך בדרך ר"ל בדרכי השם י"ת ב"ה ואין עמו לויי פי' ואינו במדרגה זאת להתחבר ולהתדבק במחשבתו כנ"ל * אל יאמר אפשה כן גם אני וילמוד מהלדיק גמור לבטל ח"ו מלימודו אלא יעסוק בצורה תמיד * חכו לזויתן זה יצרת לשחק בו ר"ל כנ"ל שהלדיק נקרא בשם לוייתן לשון חיבור ודיקות * זה יצרת גם שאינו אלא מעולם יצירה * לשחק בו השי"ת משחק ומשתעשע עמו מאד * ועי"ז כולם אליך ישכרון לתת הכלם בעתו שעי' הלדיק הזה הקב"ה משפיע לכל העולם: ור"ל בעתו כאשר כתבו מזה במ"א ריש כ"ח עיתים שאמר שלמה המלך ע"ה י"ד ימין וי"ד שמאל והלדיק מכניס גם השמאל אל הימין ועי"ז באים רחמים והשפעות גדולות לעולם * חכו עת לעשות לדי ר"ל עת הוא הלדיק שעושה ומכניס כ"ח עיתים לעת אחד לימין כנ"ל לעשות לדי ר"ל ע"ד דחיתא כביכול כאלו עשאי' הפרו תורתך ר"ל הלדיקים כאלו מפירים גזרותיו של הקב"ה שהוא נחר והלדיק מצטנ * חכו שמאלו תחת לראשי וימינו תחבקי ר"ל דהלדיקים יש להם כח כנ"ל להכניס השמאל אל הימין והשמאל והימין הם צרשות הלדיק * חכו שמאלו תחת לראשי ר"ל שהשמאל הוא כל אל העולם העליון הכקרא ראשי * וימינו תחבקי עי"ז אני מתבק ומשתעשע עצמי עם הלדיק שהכניס הכל לימין חכו יצטח כי יציה ירדן אל פיהו ר"ל הלדיק שיש לו בטחון גדול על השי"ת ב"ה * יציה ירדן היינו יריד דיי' * אל פיהו פי' שצפיו הקדוש הוא מוריד ומכניע הדינים ומניחם שלא יבא בהם כח וממתיקם * חכו השמר לך פן תעזוב את הלוי ר"ל שהכתוב מזהיר את הלדיק שלא יעזוב את הלוי היינו דבוקותו וחבורו במחשבותיו הקדושים והטורחים בהנורא ב"ה * כל יומך על אדמתך ר"ל כל זמן שאדם בעוה"ז לריך האדם שימור ולהתחזק תמיד בדבקות ושליומת בלי הפסק ולדבק עצמו בדבק טוב כל הימים אמן *

❦ **פרשת שופטים** ❦

שופטים ושופטים כו' נראי לפרש ע"ד דחיתא בגמרי

לדיקים יר טוב שופטן כו' יש לומר הפי' כי כן דרך הלדיקי שיש להם מוכיח בקרבם המוכיח אותם על כל מעשיהם אשר הם עושים מוכיח אותם על פניהם ומראה להם גם צמטניהם הטובים איך שחפרו ולא עשאו כהלכתן כראוי לעשות להנורא יתעלה חכו יר טוב שופטן * ולא כן הרשעים כי נהפך הוא שכל מעשיהם טובים בעניהם וגם המעשים רעים שעשו מראי להם הילי"ר שטוב עשו * חכו ילה"ר שופטן * בינונים זה חכו שופטן * כמו שאמר התנא כגון חכו בינונים דהיינו שאדם לריך להחזיק עצמו בשני דרכים האלו להתחבר בקרבן תמיד על מעשיו שיהי תמיד לנגד עיניו שהוא בעל חסרון שמחבר בעבודתו ית"ש ואינו יולא ידי חובתו בעשותו אחת ממלות ד' יבין וישכיל הטיב ויחשוב שלא עשאה ככל הדרך בלילות חכות כראוי להשם יתעלה ויהי שפל ונכזה בעיני עצמו * אך אפס"כ לא יחזיק עצמו כרשע ח"ו כאמרם ז"ל אל תהי רשע בפני עצמך והטעם הוא כי אם ח"ו יחזיק עצמו כרשע אזי אין לכו בקרבן לעשות אזהרה מזה או תורה ותפילה ואזהרה עובדא כשרה וישרה כי מתייחס עצמו באומרו שאין ראוי לזה ונמלא לריך האדם להחזיק בשני מדריגות יחדיו יהיו תמים אלו כחאמרם ז"ל בכל לבבך בשני יריך חכו כגון חכו בינונים ובינונים זה חכו שופטים: חכו שופטים ושופטים תתן לך רמז לשני שופטים הנ"ל דהיינו היצר טוב והיצר"ר ומכנה הכתוב להיצר הטוב בלשון שופטים כי הוא כמו השופט הרודה בעם לבתאי עשות רע כמו כן היצה"ר המוכיח ומיסר לאדם בשבט פיו ומראה לו מה שחיסר בעבוד: בכל שערך כי לכל דבר מזה וקדושי יש לו שער בפני עצמו וכל מה שאדם עושה בעוה"ז תורה או תפלה או אזהרה קדושי הוא פותח שער של המזהרה והיא * חכו בכל שערך לא תטה כו' ולא תכיר פנים דהנה כתיב לא יהי לך אלקים אחרים על פני י"ל הפי' כך דהנה הנורא ב"ה הוא הנקרא פנים של כל דבר כי כל דבר יש לו חלק אלקות המהווה ומחי אותה ואם ח"ו אדם חושב אזהרה מחשבה זרה או שהוא מסתכל אזהרה הסתכלות רע אזי הוא מגרש ומרחק את הפנים ממנו והמחשבות זרות וההסתלות והרהורי רעים נקראו אלקים אחרים: חכו לא יהיה לך אלקים אחרים כו' חכו לא תכיר פנים ר"ל שלא תחטא ולא תחשוב מחשבת חזון כדי שלא תרחק את הפנים ותתכר ממך * ולא תקח שוחד כי השוחד יעור עיני חכמים כו' ולכאור' הלא עינינו רואים כמה וכמה מקבלי שוחד והם בריאים וחזקים ומתים בעולם מראה עיניהם אך העיני הוא דהלדיק העובד ד' באמת זוכה להשיג מדריגות גדולות בעיני שכלו היא החכמי העליונה: חכו עיני ד' אל לדיקים שהשי"ת מוכה את הלדיקים בעיני

את כל אנכי לקדש כל אבר ואבר שמהי קומה שלימה כאשר אמרתי על פסוק ואראה דמות כמראי אדם יושב על כסא: וחליה לחשוב זאת על הבורא יתעלה שאין לו דמות ותמונה כלל * אך הענין שיחזקאל הכניח התקדש בקדושי רבי כל אבר ואבר והגיע עד שורשו בקומה שלימה חכו שאמר ואראה דמוי כמראה אדם ר"ל שראה את דמותו שהגיע עד כסא הכבוד וזהו ועליה אל המקום אשר יבחר ד' ר"ל שתעלה בקומתך עד כסא הכבוד וק"ל *

כ יכרית ד' כו' את הגוים כו' ר"ל דהי האדם הוא תחילת המחשבה סוף המעשה כי בריאת האדם הי' ציוס ו' אחר כל הנבראים ותחילת המחשבה כי כל הנבראים נבראו למען האדם ולריך האדם לזכך עצמו שיגיע לעולם המחשבות דהיינו שיהי' לו מחשבות טהורות שיגיע בהם לשורש * וזהו שאמרו חז"ל הרוזה לעקור ע"ז לריך לשרש אחריו כי המחשבות זרוי נקראים בשם ע"ז דהיינו עבודה זרה לו * ולריך לשרש ר"ל שלריך לתקן השורש אשר ממנו באים ונובעים המחשבות זרות * כי כל המחשבות זרות הם נובעים משורש חטאות נעורים ומעבירות שאדם דש בעקבו וזהו לריך לשרש כו' אך בכל זאת לריך סייעתא דשמיא כי הבא לעקר מסייעין לו ואלמלא הקב"ה עתרו לא הי' יכול לו וזהו כי יכרית כו' את הגוים ר"ל המחשבות זרות והקליפות הנקראים בשם גוים * אשר ד' אלקי' ונתן לך ר"ל שזה מתנה מהש"ת שנתן לך את ארצם היינו הנשמות שהשרשן בהם * וירשתה ר"ל שע"י תשובתך תוליא מהם הנילוואות הקדושות חיל בלע ויקראנו * וישבת בעריהם ובצבתיהם פי' עריהם לשון עיר פרח דהיינו משובותיך שהיית כעיר פרח תשב הכל אל הקדושה הן הדברים הגשמיים ובצבתיהם ר"ל ותגיע להדביקות והפנימיות העליון וק"ל *

חסר כאן

תבנן לך הדרך פי' אחר תראה שתכין ותרחיב לך דרך ישר להבורא * ושלשת את נבול ארצך פי' ע"י שתשליש את ימך כאמרם ז"ל לעולם ישליש כו' שליש במקרא וחי' לנוס שמה כל רוחא פי' לנוס לשון הרינו נס פי' ע"י זה תעלה ותגבי' את כל הדברים אשר נרצחו דהיינו כל זמן שלא עשה תשובה אזי הן תורי' והן התפילי' לא פרתח לעילא ומוטל בדבר הנרצח ועתה תגביהנו ותנשאלנו למעלה * זה דבר הרוצח פי' הדבר הזה אשר הי' נרצח עד עתה * אשר ינוס שמה פי' ועתה תנשאלנו ותגביהנו למעלה * וחי' ר"ל שתתן בו חיות * ואם תאמר מי יודע שהי' תחילה כמו דבר הנרצח * ואמר הכתוב זה האות * אשר יכה את רעהו ר"ל מעשיך הקודמים הן תורות ותפילות שלך היו מכים את רעך הוא הנדיק הנקרא רעהו

בעיניי סכל הפליון : וזהו לא תקח כו' כי השומד יפור סיני חכמים כו' פי' שלא יוכה צפניי שכלו בחכמי' העליונה : ויסלף דברי לדיקים ר"ל דברי הנדיקים המדברים בקדושתם הוא מסלף אותם ר"ל לא זו בלבד שלא יוכה לחכמי' עליוני' אלא גם זאת אם ירצו הנדיקים ליסרו בדבריהם להחזירו למוטב לא יועילו דבריהם כי דמה לו כל דבריהם לדברי' המסולפים : לך לך תרדוף פי' שתרצה נהלדיק מעשיך שע"י הלך שלמטה תרדוף את הלך העליון להעלות' לשורשו ולהמתיקו : וזהו ג"כ הפי' ושפטו את העם משפט לך :

או יאמר שופטים כו' דהנה יש שני לדיקים יש לדיק שיוכל לפעול הכל ע"י דבורו הקדוש ואינו לריך כ"כ לזעוק ולהתפלל כי דבורו עושה רושם ויכול לעכב הדינים שלא יבואו כלל : ויש לדיק שאינו במדרגי' זו ולריך להתפלל ולזעוק להש"ת עד שישמע הש"ת את תפלתו : וזהו עיני ד' אל לדיקים ואינו אל שעתה כי העינים הם למעלה מאזניים כידוע והנדיק אשר הגיע אל מדרגי' העליוני' עד שהש"ת משגיח עליו בעין פקוחה אזי נפעול הכל ע"י השגחה הזאת שהש"ת משגיח על דבורו ותנועותיו : וזהו ואני תפילה והנדיק שהוא למטה ממדרגי' זו לריך שועה ותפלי' וזהו עיני ד' כו' רמו לשני מדרגי' הנ"ל : וזהו שופטים כו' תתן לך כו' לשבטיך ר"ל שתתן שופטים כאלו אשר יכולים לעכב הדינים שלא יבואו כלל בכל שערך והעולם הוא של הנדיק כדאיתא שהש"ת הי' נמלך עם נשמת הנדיקים במעשי' בראשית וזהו לשבטיך רמו שיכולים לעכב שבט הדין : וזהו הי' חסן למען לך כו' ר"ל כל מה שחפץ ד' לעשות הן רחמים והן דין ח"ו הוא הכל למען לך שרונה לעשות נדקות דהיינו שמעכב הדינים ע"י הנדיק והוא לךקה לעולם וללדיק כי לריך לעלות במדרגי' גדולה * וזהו יגדיל תורה כו' וזהו שבטיך ומשנתך פי' שבטיך ר"ל הדינים : ומשנתך פי' הנדיקים המעכבים אותם והם למשנת לנו שלא יבואו המה ינחמוי וק"ל :

כי יפלה ממך דבר כו' בין דין כו' וקמת ועלית כו' נראה לפרש דהנה הנדיק הוא מפליא פלאות גדולות ע"י דבורו הקדוש נמתקים כל הדינים מעל ישראל * וממשך דינים על הרשעים וזה הוא פלא גדול * וזהו כי יפלה ממך דבר ר"ל כאשר תראה שהדבור שלך יעשה פלא כג"ל * בין דין לדין כו' כג"ל דהיינו להמתיק הדינים על ישראל ותמשך הדין על רשעים ותבחין איזה דין להמתיקו ואזי דין להמשיכו על הרשעים : וקמת ועלית פי' תראה לתקן

נועם שופטים אלימלך

מתוקנים על מכונס: וזהו כי תלם למלחמה כו' דהיינו מלחמת ה'ה' * ונתנו ה' בידך פי' או כאשר יתן ה' אותו בידך דאילולי הקב"ה לא ה" יכול לו * ור'אית בשב"י אשת יפת תואר דאיתא דהנשמה נקראת יפת תואר פי' או תראה ותבין בעלמך שהנשמה היא בשב"י שלא ילחמה עדיין ידי חובתה כלל * וחשקת בה וק"ל *

או יאמר כי תלם כו' דהנה העיקר עבודת האדם להבורא ב"ה צלהבה ויראה:

ואהבה היא המחשבה דהיינו לחשוב רוממות האל ועי"ז מכניס בלבו אהבה שלימה כי במחשבה אפשר לזייר אף דבר שלא ראה מעולם: ואח"כ לרדף לראותו שפלותו והיא היראה: והיראה היא הדבור והמעשי שלפעמים האדם מדבר ועושה אזה מנוה מחמת יראה או מיראת האדם שמתיירא שגשג יעשו אותו בעברו על דת ישראל או מיראת השי"ת וזהו שאנו מסדרין בצרכת ק"ש כולם אהובים כו' שהוא שנה המלאכים זה הוא כדי לעורר אהבה ואח"כ אלו אומרים עושים צדיקה כו' צדיקה: לעורר היראה ואח"כ תפילה בלחש וזו היא אהבה שלימה. אמנם יש בני אדם שיש להם אהבה אחרת דהיינו שיש להם מחשבות זרות ובודאי זו היא אהבתם שאותו הדבר שהוא אהב כונס במחשבתו: והאדם הזה שבושה מנוה או מתפלל מחמת יראת אדם התפילי האות מביאה אותו לאהבה החילונית וזה כי דבורו מעורר אהבתו וכל מחשבותיו להרבה בהם צמת תפלתו יותר מלאחר התפלה שאין מחשבותיו מרובים כ"כ אחר התפילי רק דוקא בשעת התפילה. וגמלא אחר התפילי אהבתו החילונית צטילה וזהו דאמר התנא כל אהבה שהיא תלויה בדבר בטל דבר בעלה אהב' כי דבר מלשון דיבור דהיינו אהבה החילונית שהיא תלויה בדבר כנ"ל שדוקה בשעת התפילי באים לו כל מחשבותיו הזרים הנאהבים לו בטל דבר דהיינו אחר תפלתו צטילה שאין לו כ"כ מחשבות זרות כמו בשעת התפילי. אבל לא כן הצדיק השלם אשר נפשו דבוק' תמיד באהב' בחשבו תמיד רוממות אל אהב' כואת אינה צטילי לעולם. וזהו כי תלם פי' כאשר תלם חוץ לשיטה דהיינו שמדבר בתפילה ויואל עם מחשבתו חוץ לברוך לעלמך למלחמה או מלחמת ינהיר על אויבך ר"ל בשב"י שיהבה זרה החילונית נעשה לך לאויב' ואמר הכתוב ונתנו ד' בידך דהיינו עיי' תשובה שתתקן אות מחשבותיך שתיא דבורך ולהבתך אחד * או ושבית שבו דהיינו השב"י ששבה כבר וערפה הקליפי לעלמי תוליד את הכל אל הקדוש * ואי נותן לך עשה לחשוב צמת תשובתך להוליד את כל העבודות והתפילות שלך העשוקות כקליפות

רעבו לא ה" יכול לסבול את מעשך ולא היו מקובלים על הכריות בכלי דעת פי' בעבור שהיו בלי דעת * ואם תאמר איך אדע שזה האמת ואמר והוא לא שונא לו פי' כי ראינו שלא ה" שונא לו מפולס רק מחמת מעשיו המכוערים לכן מעשך יקרבוך לתקן הכל וק"ל *

פרשת כי תצא

כי תצא כו' ור'אית בשב"י כו' דהנה יש בני אדם אשר בכללות אצריהם הם גוססים נפשם להשם בתענית וסיגופים וכדומה. אבל בפרטות כל אבר ואבר בפני עצמו אינו כראוי וכונן ולפעמים נכשל בהם דהיינו באיזה ראי' והסתכלות או דבור ושאר דברים שאדם דש בעקביו * וזהו רמז בדברי חז"ל: אצריים שפקעו מעל המזבח פי' כנ"ל שאצריים פוקעים ונכשלים באדם שהוא זוכה עצמו לד': יחזיר פי' לרדף לחזור ולתקן אותם לקדש כל אבר בפני עצמו * וזהו כי יפלא ממך דבר למשפט כו' דהנה דברים בטלים אינם נקראים בשם דבור כלל * כ"א דברים הנוגעים לדבר ה' ותורתו המה יקראו בשם דבור * וזהו כי יפלא ממך דבר פי' אם יופרש ממך הדבור * בין דם לדם. דהם הוא הנותן כה ותלוה לאדם * ואם יה" נך שני מיני דמים דהיינו צ' כחות שלפעמים יתגבר כה ה'ה'ט ולפעמים להיפוך. דברי ריבות בשעריך פי' שלא יהיו אצריך במנו השוה אלא הם מריבים זה עם זה כנ"ל וקמת ועלית אל המקום ר"ל אל הצדיק השופט אמת שבימך ועשית ע"פ הדבר אשר יגידו לך כפשוטו * וזהו ועשית מעקה לנגך ולא תשים דמים צדיק * דהתורה הקדושה נקראת בשם נג: דהג הוא המגין על הבית * והתורה מגינה ומנלה האדם * ולרדף לה שיהי בהכנעה שלא יהא לימודו להתפאר ולהתגאות בפני ב"ה וזהו מעקה לשון עומק והשפלה דהיינו הכנעה תשים לנגך היא התורה ולא תשים דמים צדיק פי' כנ"ל שלא יהא נך שני מיני דמים וכחות * רק הכל כה אחד כולו לה' * כי יפול הנופל ממנו פי' כי אף המעשה הטוב אשר תעשה תפול ממך ולא תתקיים ולא תפעול כלל * הנופל ממנו פי' אשר מן הראוי ה" שעי' הדבר הזה יפלו ויושלכו אחרים דהיינו הדינים והקליפות * וחלילה אם יהי כה אחר מעורב בו תפיל גם אותו הדבר שלא תפעול כלל * ולכן לרדף האדם לתקן כל אבר ואבר עד אשר יבין בשכלו בעצמו שהוא מחסר בעבודתו וכל מעשיו אינם

ציה אלימלך נועם כי תצא

כהקליפות ותצאם אל הקדוש וק"ל *
כי תהיין לאיש שתי נשים כו' וסי' הבן הבכור לשנואה: לכאורה מלת וסי' אינו מדוקדק שהוא לשון ודאי והכי הו' ל"י למימר ואם יסי' הבן הבכור כו' * ונראה לפרש דסי' המחשב' נקראת אשה שהמחשב' מוליד את המעש' * והנה יש שתי מחשבות אחת היא מחשב' הקדוש: ואחת היא מחשבה זר' * ואמר הכתוב כי יסי' לאיש שתי נשים סי' מעורב בטוב ורע מחשב' קדוש' ומחשב' זר' חסו אחת אהובם ואחת שנואה * ואמר הכתוב וסי' הבן הבכור לשנואה ר"ל שזה הוא בודאי שהבן הנולד מהשנואה דסי' המעש' הבחא מהמחשב' זרה שזה נקרא בן הוא יסי' הבכור שידו על העליונה * וסי' ביום הנחילו את בניו סי' כשיגיע יום שינחיל את בניו הם המעש' טובים להעלותם לר' לא יוכל לבכר את בן אחוב' על פי בן השנואה הבכור * לבכר הוא מלשון זיכורים דסי' שאל יוכל לעשות שום מזה בשלימות * על פי בן השנואה הבכור מחמת שכן השנואה הוא הבכור לכן שמור עלמך במאד מאד וקדש וטהר עלמך לזכר את מחשבתך כדי שתוכל לעשות מזה בשלימות וק"ל *

כי יקרא קן לפור כו' יראה לפרש דסי' כל מעשיו ועבודתיו להשי"ת הוא להמשיך אותו להעולמות דסי' שאלו מכניס את בוראיו ב"ה פיני ד' י' ד' * וח"ו לדמות אותו בשום דמיון בעולם אך העולמות נקראים כן וסי' כשהלדיק רולם להמשיך לעולם אזה דבר הנורא דסי' פרנס' לר' לעורר המדה הנקרא י' ד' וכן בכל דבר לר' לעורר המדה שאותו דבר שייך לה וכשהלדיק ממשיך את הבורא ב"ה להעולמות זה הוא היחוד * חסו דאמרינו בגמ' אין דורשין במרכבה ביחוד אלא איכ הוא חכם ומצין מדעתו סי' אין דורשין להמשיך יחידו של עולם להביאו להמרכב' שלו אלא איכ מי שהוא במדרג' הזאת להמשיך השפעות ממדת חכמ' ובינה: מדעתו שהוא דעת שלישיה המכרעת כמאמר חז"ל עשה מזה אחת מכריע כל העולם לכך זכות דסי' שיהא העולם בעיניו כאלו הוא מחלה על מחלה ובעשותו מזה אחת מכריע כל העולם לזכות והוא המכריע ע"י הדעת שבו שהוא דע את חלקי אביך ועדדו שבו הש"ת בדביקות ודעת * חסו חלות לילה חקום להודות לך סי' העוה"ז נקרא לילה ואמר דוד המלך ע"ה בעיני הוא העוה"ז חלות ר"ל מחלה על מחלה לכן חקום להודות לך כדי להכריע את העולם בדעתו: והו' דעת קנה הכל קנה סי' כשהלדיק קונה לעצמו הדעת שהוא

הכרע' לזכות גורם להשי"ת שקונה הכל היא המדה הנקרא כל קונה לעצמו והשנחתו עלי': והו' שאלו אומרים בזכרות ראשוני מהתפיל' וקו' הכל חובר חסדי אבות והיינו כשהקב"ה קונה לעצמו מדת כל ע"י זכר חסדי אבות שסם היו כולם במדה הזאת כמו שאלו אומרים אברהם בכל יחזק מכל כו' וכמו שאמר וד' בריך את אברהם בכל יחזק אמר ואוכל מכל יעקב אמר יש לי כל רמו על המדה הכל כידוע ואיתא אין דורשין במעשה בראשית בשנים: יראה לפרש דהנס השי"ת ב"ה ברא ועשה את עולמו ועושה בו כראונו ולעומת זה ברא השי"ת הלדיק שיכול לבטל גזירותיו * והנה אך אפשרי שיבטל הגזירות שכבר נגזרו בשמים בעולמות עליונים: אך הוא כאשר כתבנו כמה פעמים בדבר סי' שמים נעשו דסי' הלדיק ע"י עסקו בתורה לשמם ומחדש בה חידושים נעשו שמים חדשים ועושה מעשם בראשית ומלא ממילא הגזירות בטלן שלא היו באותן העולמות שכבראו מחדש * ואמרינו במסכת תענית צימי רבי שמואל צר נחמני הו' כפלא ומותנא אמרו סי' נעבד נעבי ע"י תריוויהו אין מבקשין על שני דברים כאחד ע"ש חסו אין דורשין במעשה בראשית ר"ל כשהלדיק רולם לדורש במעשה בראשית ע"י עסק בתור' לחדש שמים חדשים לבטל הגזירות ולהשפיע לישראל אל ידרוש בשנים דסי' לבקש על שני דברים כאחד כ"א ידרוש כל דבר בפני עצמו * חסו סי' הפסוק כי יקרא קן לפור כו' דהעולמות נקראים קן לפור עולם העליון נקרא קן לפור במרכב' עליונה כדאיתא בזהר הקדוש בלק קן לפור בלק סי' קוסם יותר מבלע' כי ה' לו אחיה בלפור במרכבה עמאה ובהאי לפור דפ כל זאת זה לעומת זה עשה חלקים: ומלמד הכתוב להלדיק שהוא במדרג' הזאת להמשיך את הבורא ב"ה להעולמות הנקראים קן לפור * לפיך ר"ל זה הדבר מוכן לפיך ותוכל לפעול כר"ל: ואמר הכתוב בלשון שאלה בדרך סי' כעת שאנחנו בגלות המד האין נעשה אם נבקש רחמים על גלות השכינ' או על ישראל כי שני דברים כאחד אי אפשר להתפלל כ"ל ואזהה מסן קודם * חסו בכל עין או על הארץ ר"ל אם יהא עסקינו ועבודתינו בעבור כל הסן היא השכינה הנקראת כל ועין * או אם יהא עבודתנו על הארץ על דבר ארציות לורכי עם ישראל הנקראים אפרוחים או בינים כדאיתא בזהר. ואמר הכתוב בודאי השכינה קודם יותר ויותר כי והאם רובלת על האפרוחים כו' היינו השכינה האם שלנו רובלת ומגינה תמיד עלינו בגלות המד. ואמר הכתוב חסו ונתן לך ענה לא תקח האם על הבנים ר"ל לא שתהיה כל מחשבתך ותפילתך על השכינה לבדם * אלא שלא תשלח את האם דסי' שתהא

נועם כי תצא אלימך

שתהא מחשבתך זכה וטהורה וע"י זה תעלה את השכינה למעלה לשלח אותה ליחד אותה עם הקב"ה * ואת הבנים הם הישראל הנקראים בניו למקום תקח לך תחפלה עליהם להשפיעם כל עוב חה אפשר לעשות כאחד דהיינו המחשב' על השכיני' והתפילי' על ישראל ומחשבתך תפסול להעלות את השכיני' כפי הגעת מדרגתך * חכו שלח תשלח כפל לרמו שתחזוק ותאמן תמיד במחשבותך כנ"ל ולא תאמר כבר יארת ידי מוכתך כי הוא דבר שאין לו סוף וכל עוד שתחזוק יאחר תפילי' את השכיני' למעלי' למעלי' והתפילי' תפסול על ישראל והבן *

כי תבנה בית חדש ועשית מעקה לנגך * ומתחילה נבאר הפסוק וירא אלקים את האור כי טוב * ה"י לכאורה המשמעות אחר שנתהווה האור ראה הש"ת את האור כי טוב * וחלילה לחשוב ולומר על הבורא ב"ה האחד הפשוט האמתי בלי שום השתנות לומר שמתחילה לא ראה ועכשיו ראה כי טוב: אמנם כי כן האמת שהשגחתו וראייתו של הקב"ה להיות כל דבר בטוב וכל מקום שהוא משגיח הוא למען היות בדבר בטוב ובשלימות * חכו וירא אלקים את האור דהיינו שהשגיח עליו בעין השגחתו כי טוב למען היות טוב * חה הוא שאנו אומרי' בדרכת ק"ש ובטובו מחדש בכל יום תמיד מעשה בראשית * ר"ל באותו טוב שהשגיח על האור מחדש בכל יום תמיד מעשה בראשית דהיינו בכל יום מחדש עלינו ישראל רחמים וחסדים וכל טוב כאמור לטוב' אורים גדולים כל"ה דהיינו שעשה את האור למען יהי' לעולם חסדו כי בכל יום מחדש עלינו חסדים * ונמלא ראייתו של הש"ת בהאור ה"י כדי להשפיע כל טוב לישראל: ואנחנו המקבלים את הטוב זריכין ג"כ להיותנו דומים להש"ת ב"ה לקבל את הטוב ע"י ראי' ואמנם זאת בלתי אפשר רק ע"י השמיעה דהיינו כמאמר הכתוב אשר אנכי מנוד היום ופירשו רבותינו שיהיו דברי תור' בעיקר כחדשים כאלו עומד בכל יום על הר סיני ומקבל התור' ונמלא מדמה עלמו להצורה ב"ה ג"כ בחידות בכל יום * חכו מסיר אורו משמוע תורה דהיינו שאין מחשבתו זכה וטהורה לחשוב זאת בכל יום כאלו שומע התור' מסיני גם תפילתו תופעה מנמת שתפילתו מטורפת ומטורבת במחשבות זרות רק לריך שיהא מחשבתו תמיד כאלו היום שומע ומקבל התור' וע"י זה יכול לקבל השפע הטוב שהקב"ה מחדש בכל יום דה"י כתיב יום הששי ודרשו חז"ל הששי הידוע מלמד שהתנה הקב"ה במעשה בראשית על מנת שיקבלו ישראל את התורה שנתנה בששי בסיון: ונמלא כשארם חושב ומדמה לעלמו כאלו היום שומע התורה הו' ל"י כאלו היום נכרא העולם ואז השגיח הקב"ה להיות

טוב ונמלא בכל יום הלדיק ממשיך הטוב שהוא * חכו ראה שאין רשעים כדאי להשתמש בלור וגמו ללדיקים לעתיד לבא * וכבר דקדקו קדמונים להבין באיזה מקום גומו הש"י את האור והלא האור ה"י מסוף העולם ועד סופו והיכן גומו * אך אפשר לומר ע"פ הדברים הנ"ל דהנה הש"ת השגיח בראייתו על האור כדי להיות טוב כנ"ל ונמלא גם הרשעים יהי' להם הנאה מהטוב שהוא * מה עשה הקב"ה וגו' את הטוב בלור ללדיקים לעתיד לבא דהיינו בכל עת שיצטרכו יהי' עתיד ומוזמן להם הטוב כנ"ל שמחדש עליהם בכל יום חסדים ע"י מחשבתם הטהורה שמחשבים בכל יום כאלו שומעים התור' בסיני * חכו כי תבנה בית חדש דהיינו הפנימיות של אדם נקרא בית כשתבנה הפנימיות שלך ע"י מחשבות טהורות * חדש ר"ל לריך אתה שיהי' דברי תורה חדשים עליך כנ"ל * ועשית מעקה לנגך פ"י ולריך אתה שמעמיק ותשפיל את גבחותך * מעקה לשון ממעמקים קראתך כ"י וגו' רמו לגאות כמו הגג שהוא גבוה וכשישפיל את עלמו אז יבנה ביתו בלדק והבן *

כי ימצא איש נערה כו' נראה לפרש ע"ד הרמז דאיתא בכתבים שלפנינו זכה הלדיק פ"י מעשיו שתבא אליו לשמה בעיבור מנשמת לדיק גדול רק שחיסר איה נדוד משלימות המצוה או מהתמימות * ובאת הנשמה אל הלדיק כבוד העיבור עד שעושה המצוה הזאת שחיסר בה ואז חחרות והולכת למקומה * לפעמים אם הלדיק הזה שהנשמה מתעברות בו הולך בלדקו בתמימות אזי אינה הולכת מאתו ומסייעת לו לעבודת הבורא ית' חה נקרא בשם מציאה *

וזהו כי ימצא איש ר"ל הלדיק נקרא איש אם ימצא מציאה דהיינו עיבור נשמת לדיק * נערה לשון וינערו רשעי' מן הארץ ר"ל שעי"ז יסעול לנער ולגרוש את כל הרשעי' והרעות ישראל: בחולה * דהיינו ע"י שיחדש חידושין לאורייתא לשון קרקע בחולה דהיינו שיחדש דבר חדש בתור' הקדושה * אשר לא אורשה דאיתא בגמ' שלומד תורה בפני ע"ה כאלו צועל ארוסתו בפניו * ולא כן הלדיק שלא למד תורה בפני ע"ה ולא לשום פניו שזו לימוד שלא לשמה רק שלומד תורה לשמה * ותפשה פ"י שיתפוש את הנשמה שלא תלך מאתו ושכב עמו דהיינו שתשכון עמו * ונמלאו פ"י שיהי' מציאה דהיינו להלדיק הזה ולהנשמה המתעברת * ונתן ללדיק הנערה חסר כאן קצת * חכו לא תראה את שור אחיך או שוי נדחים: ד"ש לדיק הנקרא שור * לשון הסתכלות ע"ד אשורו ולא קרוב דהיינו שמסתכל תמיד ברוממות האל ית'

אבל עדיין אינו טהור בכל מחשבותיו * וזהו כי יהי כו' מקרה לילה שאירע לו מקראות של שפלות ומטאים חלילה הנקראים לילה דהיינו שאין גופו טהור לגמרי שיהי' נשמר מעומאת קרי ח"ו ועיניו מלהסתכל הסתכלות לא טובות ומלראות ברע ואזינו משמוע ופיו מלדבר דבר שאינו לורך גבוה לעבודתו ויראתו ית"ש ויאל אל מחוץ למחנה פי' הכתוב משיאו עלה מאחר שיאל חוץ למחנה קדושים לריך לתקן עלמו במדרגת תחתונות שלא יאחו דרכי הלזיקים הקדושים האמתים העוסקים בסודות עליונים ביראתי ובהצבתם שלימה עלי שום סיג ונדוד חטא והרהור עון כלל * ולא כן הוא שמחשבתו פגומה ואינה ללוכה בקדושי' ואבריו אינם משוקקים ואיך יכנס בהכלל דמלכא לחפש ולפשט באורחות המלך הם הסודות התורי' הקדושים העליונים ואלדבנה ח"ו קנאים פוגעים בו הם הקליפות החילונית ומתאחזים בו להחטיואו ולהכשילו יותר חלילה ולכן לריך לתקן את נפשו ואבריו באיז' עיניים שהם מחוץ למחנה הקדושי' העליונה * דהיינו שישגף עלמו באזהר סיגוף ויתחרט וישזב ויזהר וישמר עלמו מהדברים המביאים אותו לידי חטאים הניל ויראה להתאמן ולהתחזק להליל את מחשבותיו ולדקדק במעשיו ולהסתכל בהם אם הם עשויים באמת בלב שלם עלי שום תערובות חמץ וסיג ופסולת ושיהי' מעשיו בדרך אמת עלי שום ערוב עוב ורע ולדבק עלמו בהתורה הקדושי' ולעסוק בה בטהר' לטובל עלמו בעת שלריך טבילה * ואז יתלהב לבו בקרבו לדבקות והתלהבות בהירות קדושי' עליונה וזהו כונת הפסוק והי' לפנות ערב ר"ל כאשר יפנה את התערובו' הרע שהי' בו כניל * ורחץ במים רמו להתורי' הקדושה הנקרא מים : וגם מים כפשוטו שיעסוק בתורה בטהרה בטובלו במים כניל ואז וכבוד השמש ר"ל כשיבא לו הבהירות והתלהבות * יבא אל תוך המחני פי' אז יבא אל פנימיות המחנה הם הסודות העליונים וק"ל *

כ יהי' ריב בין אנשים כו' ע"פ המוסר לאדם אשר אינו במוג השוה רק לפעמים ילרו מתגבר עליו כענין ריב ואין שלום בעלמיו ע"ד שאמר דוד המלך עיה' אין שלום בעלמי כו' ונגשו אל המשפט ר"ל אל הלדיק שהוא שופט אמתו ושפטוס באופן : והלדיקו את הלדיק פי' שהלדקות יעלה וינשא למעלה : והרשיעו את הרשע פי' שהרשעות שעשה ירשיע מאד להוכיח אותו בפניו את רשעתו ויגדיל בעיניו מאד את הרשעות : זה שאמרו חז"ל והלדיקו את הלדיק דמעיקרא ר"ל הלדקות שעשה מתחילי' ילדיק * והי' אם בין הכות הרשע פי'

ית * ויש לדיק הנקרא שה דהיינו שהולך בתמימות : נרחים פי' שדחו ממקומם ובאו אליך בסוד העיבור מחמת שחיסרו קצת בעבודתם להבורא ית' כניל * והתעלמת מהם ר"ל ותראה להתעלם לכן אני מזהירך שבז תשיבם לאחריך ר"ל שתראה לתקנו כי הנשמה המתעברת בו מודיע לו מה שחיסרה במלות ד' כדי לתקנה * ואם לא קרוב אחריך אליך ר"ל שאין לה קרבות עמך להודיע לך ולא ידעתו מה שחיסר * והוא מחמת שמעשיך עדיין אינם בשלימות כ"כ : ואספתו אל תוך ביתך פי' הכתוב מזהירך שתראה לאוספה אל תוך ביתך דהיינו שמוסיף שלימות במעשיך והי' עמך ר"ל ותהי' הנשמה עמך עד דרוש אחריך אותו ר"ל עד שתדרוש אשר יחסר לו : והשבתו לו ר"ל שתתקנו וק"ל *

כ תבא בזכרם רעך כו' נ"ל דכרם ד' לבאות הוא סודות התורה הוא יין המשומר בענבים ואמר הכתוב אם זכית לבא לסודות התורה * ואכלת ענבים כנפשך ר"ל כפי מדרגתך שלא תעלה במדרגות אשר עדיין לא הגעת לה רק כפי מדרגתך כן תעלה בה ולא יותר * שבעך : ר"ל איך תדע זה אם הוא כפי מדרגתך או יותר ואמר הכתוב פי' כשתראה שאתה שבע מזה מאוד מכל תפנונים ומעדינים * ואל לליך לא תחן : הכתוב מזהירך שלא תתענג גופך מזה ע"ד שאמר התנא ואל תעסם עטרה להתגדל בהם * וזהו כי תקלור קלריך צדה כו' דהעוסקים בסודות התורה נקראים מחלדי חקלא * ואמר אם תרצה להיות במחלדי חקלא * וזהו שדך ר"ל שדה תפוחים * ושכחת עומר צדה : עומר כמו אומר באלף שיעין מתחלף באלף באותיות אהעי' ר"ל שעדיין תשכה איזה אומר קדוש הנוגע בזה ועדיין לא הגעת למדרגה זו להיות ממחלדי חקלא * ואמר הכתוב לא תשוב לקחתה ר"ל גם את התחלת לא תשוב עוד לקחת את המדרגה הזאת עד אשר תגיע אליה : לגר ליחוס ולא למנה יהי' רמו לדיק כזה שהי' כגר בעוה"ז ואין לו שייכות עם העולם והוא מוכנע ושפל כיתום * ודואג על גלות השכינה לו ראוי המדרגי' הזאת למען יצרכך ד' כו' פי' הכתוב מנשרך שבס תתברך ע"י זה שתמשוך עלמך ממדרגה אשר איךך ראוי לה עדיין : ונחזור להפסוק הנ"ל כי תבא בקמת רעך פי' אם חזכה לבא למדרגה גדולה כזו שתהי' קומי' שלימה שכל חכך וגידך מקדושים ומתוקנים להשראת שכינה וקדושה * וקטפת מלילות פי' חזכה להוציא הקדושי' מלילות דהיינו מהקליפה ע"ד היל בלע ויקיאו *

כ יהיה בך איש אשר לא יהיה טהור כו' ע"ד הרמז שהתורה הקדושה מרמזת על איש לדיק ההולך בדרכי השי"ת

נועם תצא אלימלך

פי' בין לשון בינה ר"ל כאשר יזכה הלדיק לבא למדרגת בינה ששם היא עיקר התשובה * הכוח הרשע פי' אוי יכה ויכתת את הרשעות * והפילו השופט פי' שיפיל את הרשעות שלא תשוב אליו עוד * והכזה לפניו פי' שהלדיק יכתת בפניו את הרשעות כדי רשעתו במספר פי' ע"י שהלדיק יספר בפניו עבירות כאלו כפי רשעתו שטעה ויגנה בפניו המעשה התעושים ע"י יכתת את רשעתו שלא תשוב עליו עוד ויבא לידי תשובה שלימה : ארבעים יכנו פי' הכתוב מלמדו להלדיק ברוחו להחזירו בתשובה שלימה או יחזיק עלמו ללדיק נמור ולזה רמז ארבעים עין יפה או מארבעים ח"פ שלריך אדם להחזיק עלמו לבינוני תמיד אבל בשעה זו לריך להחזיק עלמו ללדיק נמור כדי שלא יוסף על רשעתו עוד יותר : וחוסי' פן יוסף להכותו על אלה מכה רבה פי' שחוסף עליו יותר מכות רבות ועונשים אם לא יכתת את רשעתו לגמרי שלא יעשה כזאת עוד : ונקלה אחיך לעיניך ר"ל ותנרוס לעלמך ללאת מן הג"ע לראות את יסורי אחיך איך הוא קלוי בלש של גיהנם לכן תראה לכתת את רשעתו לגמרי שלא ישוב אל רשעתו וישוב בתשובה שלימה ויזכה לנועם עליון וק"ל :

פרשת כי תבא *

והיה כי תבא כו' נראה לפרש דהנה יש שני מדרגות לדיקים יש לדיק עובד ד' מירא' כל ימות החול ובהגיע שבת קודש ניתוסף עליו קדוש' יתיר' שעובד מאהב' כי בחינת שבת היא אהבה וזו יבא הלדיק במדרגת אהבה : ויש לדיק שגם בימי החול עובד ד' באהבה וזה הלדיק נקרא בשם שבת כדאית' בזוהר הקדוש ת"ח נקרא שבת והיינו כי שבת היא בחי' אהבה והלדיק הזה ג"כ תמיד בבחי' הזאת לכן ג"כ נקרא שבת : וזהו שאמרו חז"ל כל המענג את השבת נותנין לו כחלה בלי מלרים ר"ל הלדיק שהוא תמיד בבחי' אהב' והוי כמענג עם השבת שמתענגין זה עם זה כי הוא תמיד בבחינת אהב' כמו השבת נותנין לו נחל' כו' ר"ל נחל ה' הוא הנחל העלון אשר משפ מושך הלדיק השפע לישראל : וזהו דמלינו באליהו נביא ז"ל וישב בנחל כרית והעורבים מביאים לו לחם : ולכאורי' למה בחר ד' בעורבים שהם אכזרים על ציהם שהם יביאו לו לחם וע"פ דברינו הג"ל כך פירושו וישב בנחל שהי' ממשיך השפעו מנחל העליון : ודרכי העורבים הם הקליפות לערוף ערף ההשפעות אלא העובד ד' מאהבה גם הם ישלמו ויסקימו עמו לבלתי יגעו בהשפעה וזהו רמז שהעורבים הביאו לו לחם ר"ל שגם הקליפתי

הסקימו עמו וזהו כל המענג כו' נותני' לו כחלה כג"ל להמשיך השפעות מנחל ה' בלי מלרים ר"ל בלי שום קטרוג ומוגע * וזהו כי תבא לשון יחיד דהיינו כשיהיו כל ישראל באחדות * אשר ד' חלקך ר"ל שבכללות ישראל יש שני הבחינות הג"ל אהב' וירא' * ד' הוא אהבה * וחלקים הוא דין הוא יראה אז כשהיו כולם באחדות נותן לך כחלה וירשתה ר"ל אז יהי' הנחל ה' בידך להמשיך השפעות קדוש' וברכה לכל ישראל *

כי תכלה לעשר כו' נראה לפרש דאיתא בגמ' לעולם ישליש אדם שנותיו שליש במקרא כו' יש לומר הפי' כך דמקרא הוא לשון מקריות * דהיינו האדם בהתחלתו בעבודת הבורא י"ת אינו אלא במקריות שלפעמים יתגבר על ידו ולפעמים יצרו מתגבר עליו ואינו דבר תמידות * ולריך האדם להתגבר בהדרג' לעשר מחשבותיו עד שיזדככו דעיקר הוא המחשב' וזהו שדרשו חז"ל חמוקי ירכיך למה נמשלו דברי תורי' לירך מה ירך בסתר אף דברי תורי' בסתר פי' מה ירך בסתר רמז על עון קרי הבא לאדם מחמת מחשבות זרות ח"ו והמחשב' הוא בסתר לזה לריך תשובת המשקל לתקן ע"י דברי תורה בסתר דהיינו שיעסוק בתורי' במחשב' טהורי' ולשמי' וזה בלתי אפשר שיזדכך מחשבותיו בבת אחת כ"א בהדרג' בכל פעם יותר ויותר עד שמן השמים יסייעו לו : ולכן תחלת עבודת השי"ת מקרא מלשון מקריות כג"ל ואח"כ לריך לעלות במעל' יתיר' דהיינו שליש במשני' ר"ל שלריך האדם לכווין בלימודו לעולמות עליונים לשם יחוד כידוע וזהו לשון משני' דהיינו כפול לשון והי' משני' על אשר ילקטו כו' וזהו שנו חכמים בלשון המשני' ר"ל ששנו בלשון כזה שהוא משני' כג"ל דהיינו שלמדו למטי' וכוונתם למעל' ליחד וזהו כל השוני' הלכות בכל יום מובטח לו שהוא בן עוה"ב מובן ממילא כג"ל : שליש בתלמוד שהוא מדה שאין גדולי' הימנה כדאיתא בגמ' דהיינו הדביקות ואהבה וזהו רמז שדרשו חז"ל בראשית בשביל התורי' שנקרא ראשית ובשביל ישראל ובשביל בכורים שנקראים ראשית והכל אחד דהי' שביכורים רמז על הכנע' ושפלות האדם שלריך להחזיק עלמו במדת עשו' והכנע' אמתות כמאמר התנא הגיע' להר הבית אפילו אנריסם המלך נועל הסל על כתיפו וכנכס זה ה' למען הכנע' ולזה רמז התנא בלשונו כי'ז מלות ביכורים אדם יורד לתוך שדהו וראה תאני' שבכרה כורך עלי' גמי דהיינו האד' הרוני' לשב' תאוותיו כי לב האד' מתאוו' לפני ראשון ולריך לשב' תאוותיו בזה כורך עלי' גמי פי' יזכור יום המיתה איך יהא מונה בקבר וינמיח עליו גמי ועשב : ואחר שיבא האדם למדת הכנע' וענוה' אז יראהו ואהבתו שלימה בעבודת הבורא ית' וזה הוא לשון ביכורים כשפטו לשון ביטול וגמר הסרי וזהו שליש בתלמוד שאין

הארץ ומולידה ומנמיחה ארץ פועל לעלמו שום הכאה ותענוגי ואין הכוונה רק לטובת העולם וכך הוא רצון הדיק שאין כוונתו בכל דבר שפועל להנחת עלמו כלל כ"א לטובת ישראל להשפיע להם ולעורר עליהם רחמים וזהו שהתפלל משה רבינו ע"ה על עלמו שהיו דבריו כמטר הזה שלא יהיו דבריו דבריו שום הלאה עלמו כלל כי ארץ ישראל הבורא צ"ה וטובת ישראל תול כעל אמרתי פי' שהיו דברי ע"ה כעל ע"ה שאמרו חז"ל כל העוסק בטל תורה על תורה ממייחו פי' שהיו חיות דבריו והיו כעל המחייב כשפירסו עלי דשא כו' כגילו כמו שהשפיעים והרביצים פועלים לדשא ועשב ואין מגיע הנאה לעלמם כן יהיו דברי * כי שם ד' אקרא הכו גודל לאלקינו ע"ד דאיתא מתחילי עלה במחשבה לברואו צמדת הדין ראה שאין העולם מתקיים ושיחקו צו מדחי' וכבר דקדקו קמחי' אך שייך אלל הבורא הפשוט האמיתי שמתחילי עלה במחשבה * ואח"כ ראה שאין העולם מתקיים כו' וחילי' לחשוב שום השתנות אלל הבורא צ"ה * אך הענין הוא דיש להבין עוד על אומרים מתחילי' כו' צמדה"ד הלא עיקר בריאתו הי' להטיב לברואי * ולענין עולה הכל על כוון דבאמת הי' עיקר הבריאה רק למען הדיקים בריאתא במדרש וירא אלקים כו' מה ראה * ראה נשמתן של דייקים * והנה לדיקים ראוי להם כל הטוב לפי מעשיהם הטובים להנחן להם שכרם ע"פ הדין כי רחמים נקראים לפנים משורת הדין הגם שע"פ הדין אין ראוי השם הטוב ברחמינו ונתן לו מתנת חנם והוא נהמא דכסופא * אבל הדיקים מגיע להם ע"פ הדין * והצריא' היתם כדי להטיב לברואיו ונמלא עיקר הטובה הוא שהיה השכר ע"פ הדין שלא יהי' נהמא דכסופא אך טבע הבריאה היא כמו הזריעה שפיקר כוונת הזריע' הוא התבוא' רק שטבעה שפולה פסולת מעורב בה כן היא הבריאה' כדאיתא בספר הישר לר"ת : וזהו מתחילי' כו' צמדה"ד דהיינו שהפירות מתחילי' היא עיקר הדבר ותחילתו הי' למען הדיקים העמידין להיות ויקבלו טובה דין וציושר וכן הוא קיים לעד ולא נשתי' המחשב' זאת לעולם שכן הוא תמיד שהדיק נוטל שכרו דין : אלא מחמת שהבריאה היא צפון שממילא יעלי' הפסולת הם הרשעים והוכרח להיות עבורם שיחוק מדחי' כדי שהיה קיום העולם להיות שאינם זוכים מן הדין ולרדף לרחם עליהם זה הי' הכל במחשבה אחת ובסקריה אחת אלא שמתחבת בריאת הדיק נקרא תחלה ע"ש שהיא עיקר כוונת ורצון הבורא צ"ה צבריאת העולם וזהו כי שם ד' אקרא פי' שאמר משה רבינו ע"ה לישראל לפי בחינתו כל השמות הם אלילי רחמים אפילו הדין הוא רחמים שהדין ונתן להטיב לי * אבל אתם שאינכם צבחי'

שאין לך מדה גדולי הימני * וזהו דאיתא צבחי' הקו' שמי אילנות מביא ואינו קורא כו' רמז על צ"ה המדרגות הגיל דהיינו האדם אשר עדיין אינו צה והגיע לכל המדרגות הגיל כ"ה לשנים מהם והיינו רמז שני אילנות דאין רמז לעולמות עליונים והקונה שמי אילנות אין לו קרקע ר"ל שפדין אין לו יסוד גמור מביא פי' באמת הוא מביא אותו הדבר לפי השי"ת : ואינו קורא ר"ל שאינו במדרג' זו עדיין שהיה קורא ופעם מיד מהשי"ת ע"י מעשיו בדרך הדיק הגמר אומר ויקם אבל הקו' שלש אילנות ר"ל שקה לפעמו כל השלש המדרגות הגיל וזה קנה קרקע דהיינו שיש לו יסוד גמור מביא וקורא ע"ד הגיל ותגור אומר ויקם * וזה כי תכלה לעשר כו' בשני השלישית ר"ל אם תזכי ללנות לגמור את כל תבואתך ר"ל מה שאחזק מביא לפי השי"ת בעולמות העליונים המכונים בשם עשר והוא בשנה השלישית שבלת לכל השלש המדרגות הגיל * ונתת ללוי ר"ל תתן ותתלה הכל שצ"ה לך כל המדרגות הגיל ע"י התחברות והתלויות עם דייקים לגר כו' שהי' מדת ענווה באמת וק"ל *

פרשת האינו *

האינו השמים והדברה כו' גיל ע"ד דאיתא צוהר הקדוש לעמיד כשיבא משיח לדיקו צמחיה יבא משה רבינו ע"ה וילמוד תורה עם ישראל ויגלה להם הרצון דאורייתא ופירושה התורה הקדושה ואמר להם משה רבינו ע"ה האיניו השמים דהלומדי תורה ונקראים שמים ולזה להם שםם ילמדו התורה כאשר יחדשו בה אזה חידוש יהיו צבחי' האוני דהיינו שאינוו הדבר מלמעלי' בהפעת האור הקדושה עליהם מלמעלה כשלומד הדבר ההוא ואז יפתחו פיהם לדבר בה וע"י לימוד התורי' תגמרו לקרב הגאולי' ותזכו לשמוע רצון דאוריית' מפי כמאז ומקדם * וזהו ודברה פי' שתגמרו שאדבר עמכם לעתיד צמחיה צימינו חמן *

או יאמר האיניו דהנה הדברים היוצאים מפי דייק הנשפיעים אליו מלמעלי' אזי הדברים האלה עולים למעלי' לשמים ומאירים עד רום רקיע : ואז דברים אלו נכנסים בלבות בני אדם מרוב קדושתם מחמת שיוצאים מן הלז נכנסין אל הלז * ח"ש האיניו השמים פי' שדברי יאזינו בהשמי' שיעשו רושם למעלה : אז ותשמע הארץ אמרי פי' ר"ל אז גם בני אדם אשר על הארץ ישמעו ויקבלו דברי ויכנסו בלבם כי הם נאמרים באמת * ומפרש יערוק כמטר לקחי דהיינו שהתפלל שהיו דבריו צבחי' זאת כמטר שהמטר המרוה את

נועם   האינו   אלימדק

זכור ימות עולם פי' אך כן תחנהגו שתזכרו ותחשבו תמיד רוממות אל וגדולתו כל הניסים והנפלאות שמימות עולם כדי שתכנסו רוממותו וגדולתו בלבכם * בינו שנות דור ודור שחביו האריך דור הולך ודור בל ומה טוב לדבק במעשה הדיוקים ולא להיפך חליני * ואם תאמרו האריך אפשר להתבודד לחשוב תמיד רוממות אל ולהפריד עצמי מעיני עולם * מלאכתי מתי נעשית לפרנסתי ולפרנסת אנשי ביתי * לזה אמר שאל אביך פי' התפלל להשי"ת צ"ה הוא אביך : ויגדך לשון המסכה והוא ימשך לך שפע וצרכי לפרנסתך ולכן נכתב בלשון שאל לרמו שלא יהי הכל כל מגמותיו ולכן נכתב בלשון שאל לרמו שלא יהי העבודה להבורא צ"ה באתם והבקשת הפרנסה תהי כדבר המושאל הדרך להס בעיני עולמים : ואם תחשבו לומר איך נדע שנהיו נענים בתפילתנו לזה אמר הראי הזאת היא לכם : זקניך ויאמרו לך פי' הלא גם הדיוקים הנקראים זקנים זה קנה חכמי יכולת בידם להמשיך לכם פרנסה ושפע בדבורם ואמרותם הלוּפּה * על אכ"ו כשתתפללו מקירות לבכם להבורא צ"ה : ואם תאמרו הלא האומות הם יושבים שקטים ושלוים מלאים כל טוב והם תמיד בעולם הפירוד * ומדוע אתה מנווה עלינו כל הגיל לעשות כל התורי הזאת ולהתפלל על הפרנסה בדרך שאלה * למה נגרע מכל האומות אשר הנחיל להם כל טוב צאין מעשי טוב להם כלל * חוה בסנהל עליון גוים בהפרידו כו' : ולזה השיב להם י"ב גבולות עמים למספר ב"י פי' בוודאי לא להם הוא המנוח והנחל' שיש להם עתה כי לעתיד במהרי דימינו תתחלק ארצם לשבעים למספר בני ישראל ולזה השיב להם גבולות והשם הסוד במהרי יגאלנו ויתן לנו נחלת גוים ועמל לאומים ירש למען לעבוד אותם בשמח' ובטוב לבב מרוב כל חמן *

בבחי' זאת * הבו גדול לאלקינו פי' שצרכים שתתנו גדולה דהיינו חסד להשם אלקינו שהוא מדה"ד שתכניסו בו רחמים וחסד : האור תמים פעלו אור הנא לשון חזק ותוקף קשה דהיינו כשהשי"ת רולה לענוש את האדם הוא עושה עולמו כביכול כחם † דתם הוא שאינו יודע לרמות כך השי"ת עושה עולמו כאינו יודע ומענישו ברחמים לא לפי מעשיו * וא"ת לא יתנהג כלל במדה"ד לזה אמר כי כל דרכיו משפט כו' לדיק וישר הוא פי' שהעולם לריך להתנהג בדין ולפנים משורת הדין פי' לדיק הוא לפי הדין והלדק * וישר הוא לפנים משורת הדין : שחת לו לא כו' פי' דהני כל הצרכות והטובות והרחמים הוא הכל לישראל אך כשארס חוטא ח"ו אזי בלתי אפשר שיבוא לו כל הטובות והבטיח להם שאעפ"כ אל יתיאשו עולמם כי כבר הבטיחם חני ד' לא שיתיי ואחם בני יעקב לא כליתם וחו שחת פי' כשארס חוטא ח"ו : לו לא פי' גורם שהשי"ת עושה מלו צו"ו לא באלף שריך לזכור את השבועה שלא לבלות אותם * בניו מומם פי' שמשנה רבינו ע"ה הוכיח אותם לאמר חמת אל תתיאשו כי בוודאי אע"פ שתשתחו ח"ו אעפ"כ לא יכלה אתכם ח"ו כג"ל מחמת השבועה רק שאין יפה לכם שאתם הנקראים בנים למקום צ"ה * שתלכו במומים שתחבלו בעלמכי בחטאתיכי חליני * דור עיקש ופתלתול הלדי תגמלו זאת פי' כל זה הוכיח אותם האריך תעשו ותגרמו במעשיכם ח"ו לעשות פירוד בין קצ"ה ושכינת' חליני * זאת נקראת השכיני כידוע : וחוה הלדי תגמלו לי ויגמל את יחזק האריך אפשר זאת הלא ממך תראה * כי הוא עשך רמו לגוף האדם שהוא למטה בעשיי : ויכוונך רמו לנשמה הקדושה שהיא עיקר היסוד והכן והבסיס של בריאת אדם * ושיהם הגוף והנשמה מיוחדים תמיד בני פירוד וכל העולמות מתנהגים כאחד וא"כ איך תעשו פירוד ח"ו *

